

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2018. május 17., csütörtök

Tartalomjegyzék

5/2018. (V. 17.) AB határozat	A településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet 8/B. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint folyamatban lévő ügyekben történő alkalmazhatóságának kizárásáról	3538
3/2018. BJE határozat	A Kúria büntető jogegységi határozata	3543
4/2018. BJE határozat	A Kúria büntető jogegységi határozata	3546
5/2018. BJE határozat	A Kúria büntető jogegységi határozata	3550
187/2018. (V. 17.) KE határozat	A Honvéd Vezérkar főnöke beosztásból történő felmentésről	3565
188/2018. (V. 17.) KE határozat	Altábornagyi előléptetésről	3565
189/2018. (V. 17.) KE határozat	A Honvéd Vezérkar főnöke beosztásba történő kinevezéséről	3566
190/2018. (V. 17.) KE határozat	Altábornagyi előléptetésről	3566
191/2018. (V. 17.) KE határozat	Dandártábornok szolgálati viszonya megszűnésének megállapításáról	3567
192/2018. (V. 17.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	3567
193/2018. (V. 17.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	3568

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 5/2018. (V. 17.) AB határozata a településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet 8/B. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, valamint folyamatban lévő ügyekben történő alkalmazhatóságának kizárásáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezések tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet 8/B. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti. A megsemmisített rendelkezés az Alkotmánybíróság megsemmisítésről szóló határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti.
2. A megsemmisített rendelkezés a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 3.K.27.267/2017., 3.K.27.268/2017. és 3.K.27.269/2017. szám alatt folyamatban lévő ügyben, továbbá valamennyi, bármely bíróság előtt folyamatban lévő ugyanilyen tárgyú ügyben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az előtte 3.K.27.267/2017., 3.K.27.268/2017. és 3.K.27.269/2017. szám alatt folyamatban lévő, plakátkihelyezés hatósági ellenőrzése ügyében hozott közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránt indult perekben a tárgyalást felfüggesztette, és az Alkotmánybíróságról szóló 2010. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte a településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 8/B. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése végett. Kezdeményezte továbbá a megsemmisített rendelkezés alkalmazási tilalmának elrendelését. Az indítványok szerint a támadott rendelkezés Magyarország Alaptörvényének B) cikk (1) bekezdésébe, T) cikk (3) bekezdésébe, XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe, XXIV. cikk (1) bekezdésébe, XXVIII. cikk (7) bekezdésébe, illetve 15. cikk (4) bekezdésébe ütközik. Az Alkotmánybíróság az indítványokat – az Alkotmánybíróság Ügyrendje 34. § (1) bekezdése alapján – egyesítette és egy eljárásban, tartalmuk szerint bírálta el.
- [2] 1.1. Az indítványokra okot adó ügyekben az indítványok adatai szerint a Megyei Kormányhivatal egy település több közterületén hatósági ellenőrzést végzett. Ennek eredményeként hozta meg 2017. szeptember 26. napján a ZAB/040/906-5/2017., a ZAB/040/903-5/2017. és a ZAB/040/900-5/2017. számú határozatát. Ezekben megállapította, hogy több közterületi helyszínen a felperes mint médiahirdetésfelület-értékesítő által elhelyezett plakátok közzététele jogszabálysértő, tájékoztatta a felperest, hogy a határozat a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemre tekintet nélkül végrehajtható, egyúttal hogy 2 napon belül a rendőrség közreműködésével gondoskodik a plakátok eltávolításáról, amelynek költségei tárgyában külön hoz döntést. Indokolása szerint a fenti hatósági ellenőrzések során megállapították, hogy a plakátokat a felperes mint a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Tvtv.) 11/G. § (2) bekezdése szerinti, médiahirdetésfelület-értékesítő tette közzé,

továbbá hogy a plakátok nagyjából azonosak politikai párt megbízásából 2017. július 15. napját megelőzően közzétett plakátokkal. Vizsgálta a www.kormanyhivatal.hu oldalon közzétett listaárakat és szerződéseket, és arra jutott, hogy a Kr. 8/A. § a) és d) pontja szerinti jogszabálysértés valósult meg, mivel a médiahirdetésfelület-értékesítő a listaár bejelentésére, valamint a reklámozó a szerződés megküldésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget. A jogsértés tényét a Kr. 8/B. § (3) bekezdése alapján állapította meg, a plakátok eltávolításáról a Tvtv. 11/G. § (8) bekezdése és a Kr. 8/B. § (7) bekezdése szerint rendelkezett.

- [3] Az eljárásokba a Kr. 8/B. § (5) bekezdése alapján ügyfélként kizárólag a felperest mint médiahirdetésfelület-értékesítőt vonták be, a reklám kihelyezésére megbízást adott magánszemélyt mint reklámozót, nem.
- [4] 1.2. A bíróság álláspontja szerint a Kr. 8/B. § (5) bekezdése Magyarország Alaptörvényének B) cikk (1) bekezdésébe, T) cikk (3) bekezdésébe, XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe, XXIV. cikk (1) bekezdésébe, XXVIII. cikk (7) bekezdésébe, illetve 15. cikk (4) bekezdésébe ütközik. A kormányhivatal alperes a felperes kereseti kérelmével támadott határozatok meghozatala során közigazgatási hatósági eljárást folytatott, amelyre a határozatok meghozatalakor hatályban volt, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezései alkalmazandók. A Ket. 15. § (1) bekezdésében határozza meg az ügyfél fogalmát. Ezen rendelkezés a Ket. általános érvényű és garanciális jellegű előírása, azt mindig az adott közigazgatási hatósági ügy tárgyát képező alanyi jogok és jogos érdekek vizsgálata figyelembevételével kell tartalommal megtölteni. A jogképességen túl az ügyfélképesség feltétele az ügyben való érintettség, ebből következően tehát a Ket. kifejezetten tág körben kívánja ezen ügyféli jogosultságot biztosítani, ennek is eszköze az, hogy nem taxatív felsorolást alkalmaz, hanem lehetővé teszi az egyedi ügy sajátos körülményei értékelését (Legfelsőbb Bíróság Kfv. IV.37.629/2009/70. számú eseti döntése).
- [5] Az ügyféli minőség kérdését az Alkotmánybíróság is több döntésében vizsgálta. A 12/2015. (V. 14.) AB határozat indokolása kifejti, hogy a Ket. ügyfél definíciójának célja, hogy a közigazgatási eljárásban mindenki érvényesíthesse jogát, jogos érdekét, ezzel kapcsolatos igényét. Ezen főszabályt egészíti ki a Ket. 15. § (3) bekezdése, amely szerint törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek körét, akik az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősülnek. Ezen kiegészítő szabály tehát az ügyféli kör bővítését, nem pedig annak szűkítését teszi lehetővé. Ezzel összhangban mondja ki a Ket. 13. § (6) bekezdése, hogy jogszabály csak a Ket. törvényi rendelkezéseivel összhangban álló kiegészítő rendelkezéseket állapíthat meg. Ebből pedig az következik, hogy – amellett, hogy törvényben is csupán korlátozottan érvényesülhet az ügyféli minőség szűkítését eredményező rendelkezés – alacsonyabb szintű jogszabályban az Alaptörvénybe ütközik a lehetséges ügyfelek körének kategorikus szűkítése [36/2008. (IV. 3.) AB határozat]. A 249/D/2009. AB határozat szintén vizsgálta a fenti kérdést, és azt a megállapítást tette, hogy különös eljárási szabályok nem szűkíthetik a Ket. általános ügyfél fogalmát, azt csupán bővíthetik vagy pontosíthatják, a közigazgatási hatósági eljárás sajátosságai és sokfélesége alapján.
- [6] Jelen esetben az indítványozó bíró álláspontja szerint a Tvtv. és a Kr. fenti rendelkezései szerinti közigazgatási hatósági eljárásokban a hatóság azt vizsgálja, jogszabálysértően helyezte-e el a felperes mint médiahirdetésfelület-értékesítő plakátokat. Az alperes eljárásaiban úgy tekintette, hogy az ügyekben a politikai párt minősül reklámozónak, aki a felperesen mint médiahirdetésfelület-értékesítőn keresztül tett közzé plakátokat. A fent idézett szabályozás ezen esetben mindkét érintett részére tartalmaz előírásokat, ilyen a listaár bejelentés kötelezettsége a médiahirdetésfelület-értékesítő által, valamint a megkötött szerződés megküldése a reklámozó által. Az előírások megszegése esetén az alperes hatóság ellenőrzése eredményeként jogosult a jogsértés megállapítására, továbbá ennek következményeként közigazgatási bírság kiszabására, valamint a plakátok fenti személyek költségére való eltávolítására. Mivel jelen esetben a határozatok kizárólag a jogszabálysértés megállapítására vonatkozóan tartalmaztak rendelkezést, az eljárás a Kr. 8/B. § (4) bekezdés a) pontja hatálya alá tartozott, ezen esetre pedig a Kr. 8/B. § (5) bekezdése azt a rendelkezést tartalmazza, miszerint ügyfélnek kizárólag a médiahirdetésfelület-értékesítő tekinthető.
- [7] A fenti szabályozás és annak alkalmazása a bíróság véleménye szerint viszont azt eredményezi, hogy az eljárásokban annak ellenére nem vehet részt ügyfélként kifejezett jogszabályi rendelkezés miatt a reklámozó, hogy a jogsértés esetleges megállapítása potenciálisan saját, a hatóság által jogsértőnek tartott magatartására vezethető vissza, illetve annak ellenére sem, hogy az eljárás eredményeként megszülető, a jogsértés tényét megállapító határozat következtében áll elő jogalap esetleges bírságotlára, a plakát eltávolításával járó költség megfizetésére kötelezésre. A bíróság álláspontja szerint ezen helyzet sérti a tisztességes eljárás alapvető követelményét, hiszen a reklámozó ki van zárva azon hatósági eljárásból, amely jogsértés megvalósítását állapíthatja meg terhére, illetve amely további jogkövetkezményeket alapozhat meg terhére további eljárásokban, ezzel egyúttal sérül az ügyfelek egyenlő megítélése. Mivel a reklámozó ügyféli jogait nem tudja megfelelően érvényesíteni, emiatt csorbul jogorvoslatához

való joga is, már csak azért is, mivel ügyféli minőség hiányában részére a határozat sem kerül kézbesítésre, azt elvileg meg sem ismerheti, így nyilván nehézséget jelent annak bíróság előtti megtámadása is. Mindezek mellett egyúttal a támadott szabályozás kormányrendeletként ellentétben áll a Ket. 15. § (1) és (3) bekezdéseiben, valamint 13. § (6) bekezdésében mint törvényi szintű jogszabályi előírásban foglaltakkal.

II.

[8] 1. Az Alaptörvény felhívott szabályai:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„T) cikk (3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„15. cikk (4) A Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.”

[9] 2. A Kr. indítvánnyal érintett és más rendelkezései:

„1. § E rendelet alkalmazásában:

[...]

17. reklámozó: akinek érdekében a reklámot a reklámhordozón közléstesszik; [...]

„7. § (1) A reklám közzétételének megszüntetéséért és a reklámhordozó eltávolításáért a reklámozó és a reklám közlétevője egyetemlegesen felel. A reklámhordozót tartó berendezés eltávolításáért a reklámhordozót tartó berendezés tulajdonosa és az ingatlan tulajdonosa tartozik egyetemleges felelősséggel.”

„8/A. § Nem tehető közzé reklám, illetve plakát, amennyiben [...]

a) a médiahirdetésifelület-értékesítő a listaár bejelentésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget;

[...]

d) a reklámozó a szerződés megküldésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget.

8/B. § (1) A Tvtv. 11/G. §-ban meghatározott szabályok betartását a reklámhordozó helye szerint illetékes kormányhivatal ellenőrzi. A kormányhivatal ellenőrzését a település közigazgatási területén a közterület-felügyelet segíti. A közterület-felügyelet jogsértés észlelése esetén értesíti az illetékes kormányhivatalt, amely e § szerint köteles eljárni.

[...]

(3) Jogsértés észlelése vagy arról történt tudomásszerzés esetén a kormányhivatal határozatot hoz. A határozat tartalmazza:

a) a jogsértés tényét, valamint

b) a jogsértés helyét.

(4) A kormányhivatal külön hatósági eljárást folytat le

a) a reklám, illetve a plakát jogszerűtlen közzétételével és

b) a jogszerűtlenül közzétett reklám, illetve plakát esetén kiszabható közigazgatási bírság megállapításával kapcsolatban.

(5) A (4) bekezdés a) pontja szerinti hatósági eljárásban kizárólag a médiahirdetésifelület-értékesítő az ügyfél.

[...]

(9) A kormányhivatal a reklám, illetve a plakát eltávolításával összefüggésében felmerült költségeket a médiahirdetésifelület-értékesítőre és a reklámozóra áthárítja.”

[10] 3. Az indítványra okot adó ügyekben alkalmazandó Ket. érintett rendelkezései:

„15. § (1) Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti, akit hatósági ellenőrzés alá vontak, illetve akire nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz.

[...]

(3) Törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek körét, akik az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősülnek. Az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálata

nélkül ügyfélnek minősül jogszabály rendelkezése esetén az abban meghatározott hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.”

III.

- [11] Az indítványok megalapozottak.
- [12] 1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány az Abtv. 25. és 52. §-ában előírt feltételeknek eleget tesz {vö. 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [8]–[24]; 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [26]–[28]; 3064/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [8]–[13]}. A bírói kezdeményezés szerint a támadott szabályt az eljárásban alkalmazni kell, az eljárás felfüggesztése megtörtént, és az indítvány a megsemmisítés jogkövetkezményére is kiterjedő alaptörvény-ellenesség megállapítására irányul.
- [13] 2. A Nemzeti Hitvallás értelmében „az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.” Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot az emberi jogi egyezményeknek megfelelően a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jogtól elkülönülten biztosítja. A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog magában foglalja mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, a személyére vonatkozó iratokba betekintszen, és az igazgatási szervek a döntéseiket indokolják.
- [14] Annak, hogy a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog az Alaptörvényben az alapjogok között külön nevesítve szerepel, több következménye van: egyrészt alkotmányjogi panaszban is hivatkozni lehet a sérelmére, másrészt a bíróságoknak a jogszabályokat az Alaptörvénnyel, így a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal is összhangban kell értelmezniük (Alaptörvény 28. cikk), továbbá az Alkotmánybíróság mint az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, az alapvető jogból eredő követelményeket állapíthat meg eljárásában. Az Alkotmánybíróság a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot úgy értelmezi, hogy a hatósági eljárás tisztességes voltához hozzátartozik az, hogy azoknak a személyeknek, akik az anyagi jogszabályok szerint jogosultaknak minősülnek vagy ezt alapos okkal állítják, az eljárásban az ügyfél jogállását biztosítsák. Ez az értelmezés áll összhangban a Nemzeti Hitvallással is, amely szerint népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.
- [15] A Ket. ügyfél definíciója az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével összhangban biztosítja, hogy a közigazgatási eljárásban mindenki, akinek jogát, jogos érdekét az ügy érinti, érvényesíthesse ezzel kapcsolatos igényeit. A Ket. 15. § (1) bekezdése ezért rugalmas megfogalmazású, és ahelyett, hogy valamilyen taxatív felsorolást alkalmazna, csak annyit mond ki, hogy az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tekintendő ügyfélnek – egyebek között –, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti (legitimatio ad causam). Azt pedig, hogy konkrét eljárásokban kinek az esetében teljesülnek ezek a feltételek, az eljáró hatóság, illetve bíróság vizsgálja. A Ket. főszabályát egészíti ki a törvény 15. § (3) bekezdése, melynek értelmében törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek körét, akik az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősülnek. Ez a kiegészítő szabály tehát az ügyfélkénti elismerést könnyíti meg azáltal, hogy az érintettséget kivonja az anyagi jogi szempontok vizsgálata alól. A kedvezményes szabályozás azt nem zárja ki, hogy a külön jogszabályban megjelölteken túl mások is igazolják az érintettségüket, és ügyféli minőségüket, illetve a hatóság azt elismerje. A (8) bekezdés szerint pedig az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfélen kívüli ügyféli jogállást megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye {12/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [31]}.
- [16] Arra a kérdésre, hogy konkrét ügyben ki lehet ügyfél, anyagi jogi és alaki (eljárási) jogi válasz adható. Az alaki megközelítés szerint ügyfél az, aki az eljárást kezdeményezte vagy akivel szemben az eljárás folyik. Ez arra nem ad választ, hogy kit illet az adott eljárásban az ügyféli jogállás, függetlenül attól, hogy abba bekapcsolódott-e. Az anyagi jogi ügyfél fogalom erre ad választ. Jelen esetben a Tvtv. és a Kr. a médiahirdetésifelület-értékesítőre és a reklámozóra is tartalmaz előírásokat. Azt, hogy erre tekintettel a konkrét eljárásban ki minősül ügyfélnek ebben az ügytípusban is az eljáró hatóságnak, illetve bíróságnak kell eldöntenie az eljárási törvény szabályainak értelmezésével, az ügyre alkalmazandó anyagi jog tükrében.
- [17] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy ebben az ügyben is tartózkodik attól, hogy az általános hatáskörű bíróságokra bízott törvényértelmezés felelősségét átvegye. Az Alkotmánybíróság ezért nem vizsgálta azt, hogy a hatósági eljárásban ügyfélnek kellett-e minősíteni a reklámozót, a Ket., a Tvtv. és a Kr. egyéb szabályai alapján. Az Alkotmánybíróság határozatának a jelen ügyben nem arról kellett döntenie, hogy a reklámozó személyek alapos okkal hivatkozhatnak-e ügyfél-jogállásukra a konkrét ügyekben, vagyis olyan jogra, jogos érdekre,

amelyet a hatóság döntése érint a Kr. 8/B. § (4) bekezdés a) pontja szerinti eljárásban. Az Alkotmánybíróság szerint a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését – különösen, ha az értelmezés a Kúria határozatában jelenik meg – el kell ismernie [lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]].

- [18] Az eljárásban azt a jogkérdést a hatóságnak és a bíróságnak kell eldöntenie, hogy a reklámozó személyek jogaira, jogos érdekére érdemben kihathat-e a hatóság döntése. Ennek azonban előfeltétele az ügyféli minőség elismerésének a lehetősége, amit viszont a Kr. 8/B. § (5) bekezdése kizár. Az ügyféli jogállásról való hatósági döntés lehetősége a tisztességes hatósági eljárás előfeltétele is, minden más törvényességi kérdést megelőző állásfoglalás arról, hogy az eljárásnak az ügyféli jogállásra igényt tartó személy az alanya-e, avagy nélküle, de róla is döntés hozható.
- [19] A Kr. 8/B. § (5) bekezdése a rendes bíróságnak azt a lehetőségét, hogy a Ket. általános ügyfél-fogalmát érvényesítse, kizárja azzal, hogy szövegszerűen előírja: kizárólag a médiahirdetésifelület-értékesítő az ügyfél. A Kr. 8/B. § (5) bekezdése ezzel eltér a Ket. mint törvény ügyfél-fogalmától. Habár a Ket. 15. § (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapítsa azon személyek körét, akik a Ket. ügyfél-fogalmának vizsgálata nélkül ügyfélnek minősülnek, ez a törvényi szabály csak az ügyfél-fogalom kiterjesztésére szóló jogalkotásra jogosítja fel a Kormányt. A Ket. általános ügyfél-fogalma kormányrendeletben nem korlátozható.
- [20] Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A bíróságoknak – amennyire azt a jogszabályok szövege megengedi – az Alaptörvénnyel összhangban álló jogértelmezést kell követniük. A közigazgatási bíróság az előtte folyamatban lévő ügyekben észlelte, hogy az ügyfél jogállásról való döntés a Ket., a Tvtv. és a Kr. alapján szélesebb körben lehet szükséges, mint azt a támadott korlátozó szabály jelenleg lehetővé teszi, mert az ügy mások jogait, jogos érdekeit érinti. Ugyanakkor értelmezéssel a Kr. 8/B. § (5) bekezdése és a Ket. ellentéte nem volt feloldható. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy a Kr. 8/B. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenes az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és a 15. cikk (4) bekezdése sérelme miatt, ezért a Kr. 8/B. § (5) bekezdését megsemmisítette.
- [21] 3. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak egy részét az Alaptörvény valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja.
- [22] A határozatot az Abtv. 44. § (1) bekezdésének első mondata alapján közzé kell tenni a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2018. május 7.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/321/2018.

VII. A Kúria határozatai

A Kúria 3/2018. BJE határozata

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a Kúria B.I. tanácselnöke által indítványozott jogegységi eljárásban Budapesten, a 2018. március 12. napján megtartott ülésen meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A Kúriai Döntések 2015. évi 4. számában EBD 2015.B.15. számon közzétett határozat elvi bírósági döntésként való fenntartását megszünteti.

Indokolás

I.

A Kúria B.I. Tanácsának tanácselnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontja és a 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat meghozatalát indítványozta.

A jogegységi indítvány szerint abban a kérdésben, hogy a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználhatóságának lehetőségéről döntő végzés ellen fellebbezésnek van-e helye, olyan törvényszéki határozat meghozatalára került sor, amely ellen – annak törvénytörő volta okán – a legfőbb ügyész a törvényesség érdekében jogorvoslati indítvánnyal élt; ez a törvényesség érdekében jogorvoslati indítvánnyal megtámadott határozat elvi bírósági döntésként is megjelent, ma is hatályban van, és amely közzétett, jelen jogegységi indítvánnyal támadott határozatban képviselt döntéstől a Kúria ítélkező tanácsa el kíván térni.

Az indítványozó indítványában a következő bírósági határozatra, az ítélkezésben kötelező érvénnyel bíró elvi bírósági döntésre, és a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványra hivatkozott:

1. A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, bünszervezetben elkövetett költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt a NAV Észak-alföldi Regionális Bűnügyi Igazgatóságán 16767/2013. bü. szám alatt folyamatban lévő büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség B.13/2014/16. számon, 2014. október 8. napján indítványozta, hogy a járásbíróság nyomozási bírója engedélyezze a titkos információgyűjtés keretében beszerzett bizonyítékok büntetőeljárásban bizonyítási eszközként történő felhasználását.

A Nyíregyházi Járásbíróság a 2014. október 13. napján meghozott 36.Bny.566/2014/2. számú végzésében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség B.13/2014/16. számú indítványát elutasította. A jogorvoslati nyilatkozat tekintetében pedig úgy rendelkezett, hogy a végzés ellen a kézbesítéstől számított három napon belül fellebbezésnek van helye.

A Nyíregyházi Járásbíróság az ugyanaznap meghozott 36.Bny.566/2014/3. számú végzésével a /2. sorszámú végzését azzal javította ki, hogy a korábbi határozatával elutasított ügyészségi indítvány pontosan mire irányult. Eszerint a kijavított szöveg a következő: „az ügyészség indítványozta, hogy a nyomozási bíró engedélyezze a titkos információgyűjtés eredményének büntetőeljárásban történő felhasználását”.

A határozat ellen a Főügyészség B.13/2014/16. számon, 2014. október 16. napján fellebbezést jelentett be.

A másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2014. október 30. napján meghozott 3.Bnyf.425/2014/3. számú végzésével a Nyíregyházi Járásbíróság nyomozási bírójának a 2014. október 13. napján meghozott 36.Bny.566/2014/2. számú végzése ellen bejelentett ügyészi fellebbezést elutasította; az azonos napon meghozott 36.Bny.566/2014/3. számú – kijavító – végzését pedig helybenhagyta.

A Nyíregyházi Törvényszék az ügyészi fellebbezés elutasítását azzal indokolta, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 215. § (4) bekezdése szerint nincs helye fellebbezésnek a nyomozási bíró által a Be. 207. § (2) bekezdés b) és e) pontjára, valamint a (3)–(4) bekezdésére vonatkozóan hozott határozat ellen.

A Be. 207. § (2) bekezdésének b) pontja a nyomozási bíró jogkörébe utalja többek között a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásának lehetőségéről [Be. 206/A. § (4) bekezdés] való döntést.

Ezért a törvényszék – a nyomozási bíró saját téves rendelkezésén alapuló mulasztását pótolva – a Be. 359. § (1) bekezdése alapján az ügyésznek a /2. sorszámú végzés ellen bejelentett törvényben kizárt fellebbezését elutasította.

2. A Nyíregyházi Törvényszék 2014. október 30. napján meghozott 3.Bnyf.425/2014/3. számú végzése a Kúriai Döntések 2015/4. számában B.15. szám alatt elvi döntésként közzétételre került azt kiemelve, hogy a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként felhasználhatósága tárgyában hozott nyomozási bírói határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.
3. A legfőbb ügyész BF.1516/2015. számú, 2016. január 5. napján kelt – a Kúrián 2016. január 6. napján érkezett – átiratában a törvényesség érdekében jogorvoslati indítványt jelentett be a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 6.Bnyf.425/2014/3. számú végzésével szemben, mert az ügyési fellebbezést elutasító határozatát törvénytörőnek tartja.

Indítványát azzal indokolta, hogy a Be. 215. § (4) bekezdés b) pontjának 2013. december 31. napjáig hatályos szövege szerint valóban nem volt helye fellebbezésnek a Be. 207. § (2) bekezdés b) és e) pontjára, valamint a (3) és (4) bekezdésére vonatkozó – így a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásának lehetőségéről döntő – határozatok ellen.

E rendelkezést azonban az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló 2013. évi CLXXXVI. törvény 46. § (2) bekezdése módosította, így a Be. 215. § 2014. január 1. napjától hatályos szövege már nem zárja ki a Be. 207. § (2) bekezdés b) pontjában felsorolt döntések – köztük a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásának lehetőségéről döntő végzések – elleni fellebbezést.

Erre figyelemmel a Nyíregyházi Törvényszék törvényt sértett, amikor 2014. október 30. napján kelt határozatával az ügyési fellebbezést – mint törvényben kizárat – elutasította. Ezért – a kizárólag a legfőbb ügyészt megillető rendkívüli jogorvoslati lehetőség keretében – indítványozta annak megállapítását, hogy a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 6.Bnyf.425/2014/3. számú végzésének az ügyési fellebbezést elutasító rendelkezése törvénytörő.

4. A Kúria a legfőbb ügyész BF.1516/2015. szám alatt törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványát Bt.I.25/2016. szám alatt lajstromozta.
Ezt követően a Kúria B.I. Tanácsának tanácselnöke 2016. január 13. napján a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja és a 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogegységi eljárás lefolytatását indítványozta arra figyelemmel, hogy álláspontja szerint a legfőbb ügyész álláspontja helytálló, s a Kúria ítélező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a közzétett elvi bírósági döntéstől.
Ezért a Kúria a 2016. január 13. napján tartott tanácsülésen meghozott Bt.I.25/2016/2. számú végzésével a legfőbb ügyész által a Nyíregyházi Törvényszéknek a költségvetési csalás bűntette miatt a NAV Észak-Alföldi Regionális Bűnügyi Igazgatóságán indult büntetőügyben 3.Bnyf.425/2014/3. szám alatt hozott végzése ellen a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványa alapján indult eljárást – a jogegységi határozat meghozataláig – felfüggesztette.
5. A legfőbb ügyész 2018. február 14. napján kelt, a Kúrián 2018. február 15. napján érkezett BF.223/2018. számú átiratában a BF.1516/2015. számú, 2016. január 5. napján kelt, a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványában foglaltakat megismételve, az abban foglaltakat fenntartva indítványozta, hogy a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa akként határozzon, hogy a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban a bizonyítékként történő felhasználásának lehetőségéről döntő végzés ellen fellebbezésnek van helye, és a Bszi. 42. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a Kúriai Döntések 2015/4. számában B.15. szám alatt megjelent határozat elvi bírósági döntésként való fenntartását szüntesse meg.

II.

Miután a jogegységi indítványban megjelölt jogkérdés kapcsán a Nyíregyházi Törvényszék téves jogalkalmazás alapján hozta meg döntését, amely elvi bírósági döntésként is megjelent, a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja szerinti okból a jogegységi határozat meghozatala indokolt.

A Kúria ezért a jogegységi indítvány érdemi elbírálása végett a Bszi. 38. §-a szerint ülést tartott, amelyen a legfőbb ügyész képviselője az írásbeli indítványukban foglaltakat fenntartotta, és azzal egyezően szólalt fel.

III.

A kezdeményezett jogegységi eljárásban a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a következő állaspontra helyezkedett. A Kúriai Döntések 2015/4. számában B.15. szám alatt elvi döntésként közzétett Nyíregyházi Törvényszék 2014. október 30. napján meghozott 3.Bnyf.425/2014/3. számú végzése nem a meghozatalakor hatályos jogszabályon alapul.

A Be. – jelenleg hatályos – 215. § (4) bekezdése a), b), c) és d) pont alatt – szűkítő rendelkezés keretében – nevesíti a nyomozási bírói határozatok azon zárt körét, amelyek ellen nincs fellebbezésnek helye.

Így kizárt a jogorvoslat

- a) a Be. 207. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti, a vádirat benyújtása előtt a bírósághatáskörébe tartozó kényszerintézkedések közül a Be. 149. § (6) és (8) bekezdésével, a Be. 151. § (3) és (6) bekezdésével és a Be. 153. § (2) bekezdésével kapcsolatos indítványokról hozott határozat,
- b) a Be. 207. § (2) bekezdés e) pontjára és (3)–(4) bekezdésére vonatkozó határozat,
- c) a Be. 212. § (2) bekezdése szerinti határozat,
- d) a Be. 214. § (1a) bekezdés szerinti határozat

ellen.

A Kúria jogegységi tanácsa megállapítja, hogy a hivatkozott a Be. 215. § (4) bekezdés b) pontja szerinti törvényi rendelkezés 2014. január 1-jével módosult a jelenleg hatályos törvényi rendelkezéssé. A Be. 215. § (4) bekezdés b) pontja alatti törvényhely korábbi, 2013. december 31. napjáig hatályos szövege nem csak a Be. 207. § (2) bekezdésének e) pontjára és (3)–(4) bekezdésére vonatkozó határozatra vonatkozóan mondta ki a fellebbezés kizártságát, hanem a Be. 207. § (2) bekezdésének b) pontja alá tartozó határozatokra, így a titkos adatszerzés engedélyezéséről [Be. 203. § (4) és (6) bekezdés], megszüntetéséről [Be. 205. § (3) bekezdés], a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásra való alkalmasságának megállapításáról [Be. 206/A. § (3) bekezdés], valamint a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásának lehetőségéről [Be. 206/A. § (4) bekezdés] szóló határozatokra is.

E rendelkezést azonban az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló 2013. évi CLXXXVI. törvény 46. § (2) bekezdése módosította.

A jogorvoslatot kizáró rendelkezések közül kivette a Be. 207. § (2) bekezdés b) pontját, így a Be. 215. § 2014. január 1. napjától hatályos szövege már nem zárja ki a Be. 207. § (2) bekezdés b) pontjában felsorolt döntések – köztük a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásának lehetőségéről döntő végzések – elleni fellebbezést.

A Kúria Jogegységi Tanácsa ezért rögzíti, hogy az elvi bírósági döntésként megjelent Nyíregyházi Törvényszék 3.Bnyf.425/2014/3. számú végzése a jogorvoslat tárgyában már hatályban nem lévő Be. rendelkezésre hivatkozott.

Másrészt a Kúria jogegységi tanácsa leszögezi, hogy a jogegységi eljárás célja és lényege a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása.

Jelen jogegységi eljárás tárgya olyan elvi bírósági döntésként megjelent határozat, amely – a fellebbezési jogosultság tárgyában – nem a meghozatalakor hatályos Be. szerint rendelkezett.

Az elvi bírósági döntés kötőerejét szabályozza ugyanakkor a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja, amely kimondja, hogy jogegységi eljárásnak van helye, ha a Kúria valamely ítélkező tanácsban jogkérdésben el kíván térni a Kúria másik ítélkező tanácsának elvi bírósági határozatként közzétett határozatától vagy közzétett elvi bírósági döntéstől.

IV.

Ezért a Kúria jogegységi tanácsa a jogegységi indítvány alapján eljárva a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pont második fordulata szerinti okból a rendelkező rész szerint határozott. Miután a jogegységi eljárást generáló jogkérdést a Be. egyértelműen szabályozza, annak kimondása szükségtelen volt. Az EBD 2015.B.15. számon közzétett határozat elvi bírósági döntésként való fenntartása megszüntetésével ugyanakkor biztosította azt, hogy megfelelő legyen a törvényalkalmazás.

A jogegységi tanács a határozatát a Bszi. 42. § (1) bekezdésére figyelemmel a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest, 2018. március 12.

Dr. Székely Ákos s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Krecsik Eldoróda s. k.,
előadó bíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
bíró

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k.,
bíró

Dr. Csák Zsolt s. k.,
bíró

a jogegységi tanács tagjai

A Kúria 4/2018. BJE határozata

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a legfőbb ügyész által indítványozott jogegységi eljárásban Budapesten, a 2018. március 12. napján megtartott ülésen meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A vádirat benyújtásáig – a terhelt lakóhelyének (tartózkodási helyének) megváltoztatása kivételével – az ügyész hatáskörébe tartozik a házi őrizet részleges feloldása.

Indokolás

I.

A) A legfőbb ügyész a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított jogkörében – az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében, elvi kérdésben – jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat meghozatalát indítványozta annak megállapítására, hogy a házi őrizet részleges feloldása a vádirat benyújtásáig az ügyész vagy a nyomozási bíró feladata-e.

Indítványában arra hivatkozott, hogy e kérdésben az ítélkezési gyakorlat megosztott.

Ennek alátámasztására az alábbi nyomozási bírói határozatokra hivatkozott:

1. A gyanúsított védője a házi őrizet részleges feloldását kérte, hogy a gyanúsított a kijelölt lakóhelyét naponta két órára elhagyhassa. Az ügyészség a kérelmet annak elutasítására tett indítványával továbbította a nyomozási bíróhoz. A Kecskeméti Járásbíróság a 2016. szeptember 27-én meghozott 8.Bny.872/2016/2. számú végzésével a határozathozatalt mellőzte, megállapítva, hogy azzal szemben fellebbezésnek nincs helye. A végzés indokai szerint a házi őrizet végrehajtásáról szóló 6/2003. (IV. 4.) IM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 6. § (1) bekezdése szerint ha a terhelt a házi őrizetre kijelölt lakóhelyét, illetőleg tartózkodási helyét meg kívánja változtatni, a bíróságnál – a vádirat benyújtásáig az ügyész útján – indítványozza a házi őrizetet elrendelő határozat módosítását. Ugyanakkor a kérelem a házi őrizet egyszeri feloldására irányult, s nem a lakóhely, tartózkodási hely megváltoztatására, amit nem is érint. Ezért azt mondta ki, hogy a házi őrizet részleges feloldásáról az eljárás ezen szakaszában az ügyész dönt. (A Kecskeméti Járásbíróság a 2016. szeptember 29-én meghozott 8.Bny.872/2016/4. számú végzésével az ügyészség fellebbezését mint törvényben kizártat elutasította.)

2. A gyanúsított védője a házi őrizet részleges feloldását kérte, hogy a gyanúsított a kijelölt lakóhelyét a megjelölt két napon elhagyhassa. Az ügyészség a kérelmet annak helyt adására tett indítványával továbbította a nyomozási bíróhoz. A Kecskeméti Járásbíróság a 2016. október 5-én meghozott 18.Bny.892/2016/2. számú végzésével a határozathozatalt mellőzte, megállapítva, hogy azzal szemben fellebbezésnek nincs helye. Indokai megegyeztek az 1. pontbeli végzésben kifejtettekkel. (A Kecskeméti Járásbíróság a 2016. október 11-én meghozott 18.Bny.892/2016/4. számú végzésével az ügyészség fellebbezését ugyancsak mint törvényben kizártat elutasította.)
3. A gyanúsított védője a házi őrizet részleges feloldását kérte, hogy a gyanúsított a kijelölt tartózkodási helyét a megjelölt napon elhagyhassa. A Debreceni Járásbíróság a 2016. április 13-án meghozott 5.Bny.151/2016/15. számú végzésével a kérelemnek helyt adott, vagyis a kijelölt tartózkodási hely elhagyását engedélyezte.
4. A gyanúsított védője a házi őrizet részleges feloldását kérte, hogy a gyanúsított a kijelölt tartózkodási helyét a megjelölt négy napon elhagyhassa. A Budakörnyéki Járásbíróság a 2016. április 14-én meghozott 4.Bny.92/2016/7. számú végzésével, a házi őrizetet „ideiglenesen” feloldva, a kérelemnek helyt adott, vagyis a kijelölt tartózkodási hely elhagyását engedélyezte.
5. A gyanúsított védője a házi őrizet részleges feloldását kérte, hogy a gyanúsított a kijelölt tartózkodási helyét a megjelölt két napon elhagyhassa. Az ügyészség indítványozta a kérelemnek való helyt adást. A Miskolci Járásbíróság a 2016. június 1-jén meghozott 33.Bny.333/2016/2. számú végzésével a kérelemnek helyt adott, vagyis a kijelölt tartózkodási hely elhagyását engedélyezte.

B) A legfőbb ügyész a 3–5. pontbeli nyomozási bírói határozatokat tartotta helytállónak.

A legfőbb ügyész az indítványában a következőket fejtette ki.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 138. § (1) bekezdésének második mondata szerint házi őrizet elrendelése esetén a bíróság által kijelölt lakást és az ahhoz tartozó bekerített helyet a terhelt csak a bíróság határozatában meghatározott célból, különösen a mindennapi élet szokásos szükségleteinek biztosítása vagy gyógykezelés céljából, az ott írt időben és távolságra (úti célra) hagyhatja el. Ezzel összhangban a Rendelet 1. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy házi őrizet elrendelése esetén a bíróság közli a terhelttel, hogy a kijelölt lakást csak a bíróság határozatában megjelölt célból, az ott írt időben és távolságra (úti célra) hagyhatja el.

A fenti rendelkezések kizárólag a bíróságot – ekként a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a vádirat benyújtásáig a nyomozási bírót – jogosítják fel annak meghatározására, hogy a terhelt a kényszerintézkedéssel megjelölt ingatlan mikor, milyen feltételekkel hagyhatja el. E jogszabályi rendelkezések nem tesznek különbséget aszerint, hogy a terhelt élethelyzetében mikor következik be olyan változás, amely a házi őrizet ideiglenes feloldását teheti indokolttá. Amennyiben ezek a körülmények a házi őrizet elrendelése idején ismertek, akkor a nyomozási bíró már a kényszerintézkedés elrendeléséről hozott végzésében engedélyezheti a gyanúsítottnak a házi őrizetre kijelölt tartózkodási hely meghatározott időpontokban és úti célokra történő elhagyását. Ha azonban a kényszerintézkedés helyéül kijelölt ingatlan ideiglenes elhagyását szükségessé tevő körülmények csak később merülnek fel, akkor erről az említett jogszabályi rendelkezések folytán szintén bírósági határozattal kell dönten. Nincs jogszabályi alapja annak, hogy a házi őrizet elrendeléséről hozott végzésben a nyomozási bíró által meghatározott azon feltételeket, hogy a gyanúsított a tartózkodási helyét mikor, milyen távolságra és célból hagyhatja el, az ügyész utóbb maga bővítse ki, ezáltal módosítva a nyomozási bírónak a házi őrizet elrendeléséről hozott határozatát. Az e kérdésben történő döntéshozatalra a jogszabályok az ügyésznek nem adnak felhatalmazást.

A Be. 207. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott általános szabály szerint a nyomozási bíró dönt a vádirat benyújtása előtt a bíróság hatáskörébe tartozó kényszerintézkedésekkel kapcsolatos indítványokról. A kényszerintézkedésekkel összefüggő, a nyomozási bíróhoz telepített döntési jogkör alóli kivételeket mint speciális szabályokat a Be. külön rögzíti az egyes kényszerintézkedések részletszabályai között. Így a Be. 137. § (7) bekezdése szerint a vádirat benyújtásáig az ügyésznek kell határoznia a lakhelyelhagyási tilalom részleges feloldásáról. Ilyen rendelkezést ugyanakkor a Be.-nek a házi őrizetre vonatkozó 138. §-a nem tartalmaz. A Be. 138. § (3) bekezdése kizárólag az előzetes letartóztatásra vonatkozó egyes rendelkezések alkalmazását írja elő a házi őrizet elrendelése esetén, ugyanakkor a Be. 137. § (7) bekezdésére nem utal vissza.

A Szegedi Ítéletábrla Bnyf.I.427/2009/4. számú, ÍH 2010.8. számon közzétett határozata ezzel egyező álláspontot foglalt el. Az ott kifejtettek szerint a vádirat benyújtása előtt a gyanúsítottal szemben elrendelt házi őrizet részleges feloldása tárgyában az ügyészt csak indítványtételi jog illeti meg, azt azonban a bíróságnak be kell szereznie.

A Rendelet 6. § (1) bekezdése kizárólag azt a kérdést rendez, amikor a terhelt a házi őrizet helyéül kijelölt lakóhelyét, tartózkodási helyét meg akarja változtatni. Ebből azonban nem lehet levonni azt a – Be. 138. § (1) bekezdésével ellentétes – következtetést, hogy a kényszerintézkedés helyéül kijelölt ingatlan nem érintő kérdésben a nyomozási bíró nem jogosult dönten.

II.

A Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pontja szerint jogegységi eljárásnak van helye, ha az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges.

A Bszi. 33. § (1) bekezdés c) pontja alapján a jogegységi eljárást le kell folytatni, ha azt a legfőbb ügyész indítványozza.

A legfőbb ügyész képviselője az indítványát a jogegységi tanács ülésén is fenntartotta. A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a jogegységi döntés meghozatalát, az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében szükségesnek tartva, az eljárást – a Be. 439. § (1) bekezdésére figyelemmel a Bszi. 34–41. §-ai alapján eljárva – lefolytatta.

III.

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsának álláspontja a jogszabályok értelmezése kapcsán a következő:

1. A büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvényben (a továbbiakban: korábbi Be.) 2000. március 1. napjával – a módosító 1999. évi CX. törvény 65. §-ával – került szabályozásra a házi őrizet jogintézménye.

Az 1999. évi CX. törvény javaslata a 65. §-hoz fűzött indokolás 3. pontjában eleve azt rögzítette, hogy „a lakhelyelhagyási tilalom sajátos formájaként rendelkezik a házi őrizetről”.

A házi őrizet ezen jellege világosan kitűnt a szabályozásból. Egyrészt a lakhelyelhagyási tilalomra vonatkozó alcím megmaradt, illetőleg a módosítást követően közössé vált. Másrészt: szemben azzal, hogy a lakhelyelhagyási tilalom elrendeléséről a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság határozott [korábbi Be. 99. § (3) bekezdés első mondat], a terhelti jogokat súlyosabban korlátozó házi őrizetet a bíróság „a lakhelyelhagyási tilalom keretében” rendelhet el [korábbi Be. 99/B. § (1) bekezdés első mondat]. Végül közös új rendelkezéssé vált, miszerint „a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság a terhelt kérelmére a lakhelyelhagyási tilalmat részlegesen feloldhatja” [korábbi Be. 99/A. § (2) bekezdés első mondat], valamint a lakhelyelhagyási tilalmat elrendelő határozatban előírhatóvá vált, hogy a terhelt meghatározott időközönként a rendőrségen jelentkezék [korábbi Be. 99. § (4) bekezdés].

Ezáltal a 2000. március 1. napjától a korábbi Be. hatálya alatt kialakított jogalkalmazói gyakorlat számára nem volt, de nem is lehetett kétséges, hogy a házi őrizet – erre vonatkozó külön rendelkezés hiányában is – további korlátozás alá eshet, és részlegesen feloldható. A korábbi Be. 99/B. § (2) bekezdése azt mondta ki, hogy a házi őrizet elrendelése esetén a lakhelyelhagyási tilalom elrendelésére, tartamára, illetőleg fenntartására az előzetes letartóztatás elrendelésére (korábbi Be. 379/A–379/C. §), meghosszabbítására, illetőleg fenntartására vonatkozó rendelkezéseket (korábbi Be. 95. §) kell alkalmazni.

A korábbi Be. 404. § (1) bekezdés n) pontja alapján kiadott, a házi őrizet végrehajtásáról szóló 2/2000. (II. 26.) IM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: 2/2000. (II. 26.) IM–BM együttes rendelet] egyetlen kérdésben, éspedig abban írt elő a házi őrizetre nézve eltérő szabályt, hogy a terhelt lakóhelyének (tartózkodási helyének) megváltoztatását a bíróság engedélyezi (3. §).

A 2/2000. (II. 26.) IM–BM együttes rendelet 3. §-ában foglaltakat a jogalkalmazói gyakorlat egységesen követte; azt nem tette kérdésessé, hogy a vádirat benyújtásáig az ügyész hatáskörébe tartozik-e a házi őrizet egyébkénti részleges feloldása.

2. A Be. 2003. július 1-jén – a 2002. évi I. törvény 82. §-ának módosítása folytán – akként lépett hatályba, hogy a Be. VIII. Fejezet III. Címében és a normaszövegben külön-külön alcím alatt immár elkülönítetten szabályozta a lakhelyelhagyási tilalmat (Be. 137. §) és a házi őrizetet (Be. 138. §).

A 2002. évi I. törvény javaslatának a 82. §-hoz rendelt indokolása 1. pontjából kitűnően – utalva az 1999. évi CX. törvényre – nem változtatott azon, hogy „a házi őrizet [...] a lakhelyelhagyási tilalom egyik sajátos esete”.

3. A lakhelyelhagyási tilalomra és a házi őrizetre vonatkozó rendelkezések azóta újabb módosítások alá estek, de a szabályozás lényege az alábbiakban változatlan.

A lakhelyelhagyási tilalom elrendeléséről a bíróság határoz. A lakhelyelhagyási tilalmat elrendelő határozatában a bíróság előírhatja, hogy a terhelt meghatározott időközönként a rendőrségen jelentkezék, és a lakhelyelhagyási tilalom célját biztosító más korlátozásokat is elrendelhet [Be. 137. § (3) bekezdés első és második mondat].

A lakhelyelhagyási tilalom megszüntetésére a vádirat benyújtásáig az ügyész is jogosult [Be. 137. § (8) bekezdés második mondat].

Ha a lakhelyelhagyási tilalom tartama alatt a terhelt életkörülményeiben olyan lényeges változás következik be, amely miatt a tilalommal érintett terület, körzet elhagyása vagy a tartózkodási hely, illetőleg lakóhely

megváltoztatása szükséges, a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság a terhelt kérelmére a lakhelyelhagyási tilalmat részlegesen feloldhatja [Be. 137. § (7) bekezdés első mondat].

A házi őrizetet a bíróság rendelheti el. Ez a Be. 138. § szövegezéséből annak ellenére nyilvánvaló, hogy ilyen konkrét megfogalmazást tartalmaz. Miután azonban személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedés (utóbbiak között van a lakhelyelhagyási tilalom és a házi őrizet) elrendeléséről [Be. 210. § (1) bekezdés a) pont] és a házi őrizet meghosszabbításáról [Be. 210. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat] a vádirat benyújtásáig a nyomozási bíró határoz, a kérdés közvetve elrendezett.

A házi őrizet tekintetében nincs a lakhelyelhagyási tilalom megszüntetésére az ügyészt a vádirat benyújtásáig feljogosító, a Be. 137. § (8) bekezdés második mondatának megfelelő szabály. Ez nem okoz problémát, mert az előzetes letartóztatást a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti [Be. 136. § (4) bekezdés], márpedig a Be. 138. § (3) bekezdése alapján a házi őrizet megszüntetésére az előzetes letartóztatás megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, s a Be. e körben megjelöli a 136. § (4) bekezdését.

4. A házi őrizet tekintetében kétségtelenül nincs a lakhelyelhagyási tilalom részleges feloldását engedő Be. 137. § (7) bekezdésének, valamint a lakhelyelhagyási tilalom további korlátozását engedő Be. 137. § (3) bekezdésének megfelelő vagy legalább azokra visszautaló szabály.

A hiányzó szabályozás továbbra is kizárólag annak megfontolásával hidalható át, hogy a házi őrizet a lakhelyelhagyási tilalom sajátos – a terhelti jogokat súlyosabban korlátozó – formája. Ez azonban jogalkalmazói gyakorlat, ami a jogirodalom által sem vitatott, legfeljebb olyan álláspont ismert, hogy a házi őrizet az előzetes letartóztatás és a lakhelyelhagyási tilalom között elhelyezkedő jogintézmény. Ez azonban mindössze azt juttatja kifejezésre, hogy a házi őrizet jelenleg formálisan külön szabályozott.

A Kúria BH 2014.238. számon közreadott döntése is ennek megfelelő. Az eseti döntés bevezető összefoglalójában a Be. 137. § (7) bekezdése és a Be. 138. § (1) bekezdése került megjelölésre, ami világossá teszi, hogy a lakhelyelhagyási tilalom szabálya érvényesül a házi őrizet tekintetében.

A legfőbb ügyész indítványa mindezt az egységes és következetes értelmezést és joggyakorlatot nem érintette, nem kifogásolta.

5. Helyes az a legfőbb ügyészi hivatkozás, hogy a Be. 207. § (2) bekezdés a) pontja alapján a nyomozási bíró dönt a vádirat benyújtása előtt a bíróság hatáskörébe tartozó (személyi szabadságot elvonó és korlátozó) kényszerintézkedésekkel kapcsolatos indítványokról.

Ugyanígy helytálló az érvelésének lényege, miszerint a Be. 138. § (3) bekezdése kizárólag az előzetes letartóztatásra vonatkozó egyes rendelkezések házi őrizetre alkalmazását írja elő, azaz nincs visszautalás a Be. 137. § (7) bekezdésére, amely alapján a vádirat benyújtásáig az ügyész a terhelt kérelmére a lakhelyelhagyási tilalmat részlegesen feloldhatja.

6. Pusztán azonban azért, mert a Be. nem tartalmaz semmiféle visszautalást a lakhelyelhagyási tilalomra adott szabályozásra, nem jelenti azt, hogy a házi őrizet részleges feloldása és további korlátozása nem létező jogintézmény volna.

A házi őrizet szabályozása eleve – éppen a lakhelyelhagyási tilalom jellege miatt nem véletlenül – részleges. A részleges szabályozás ugyanakkor nyilvánvalóan tudatos, mert nem lehet kétséges, hogy a házi őrizet elrendelését követően ugyancsak bekövetkezhet a terhelt életkörülményeiben olyan lényeges változás, amely az elrendelés korrekcióját igényelheti.

A legfőbb ügyész a házi őrizet részleges feloldhatóságát és további korlátozhatóságát alkalmazhatónak látja, az ügyész vádirat benyújtása előtti részleges feloldási hatáskörét azonban nem fogadja el.

7. A Legfőbb Ügyészség LFNIGA/80/2016. számú, a Be. alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló Emlékeztetője a 106.1.1) pontban úgy szól, hogy: „A Be. 138. § (3) bekezdésére, valamint a 6/2003. (IV. 4.) IM–BM rendelet 6. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a házi őrizet kereteinek, feltételeinek módosítását – a kényszerintézkedés részleges feloldását – célzó terhelti kezdeményezést az ügyész indítványával együtt a nyomozási bíróhoz küldje meg.”

Ezt az álláspontot tükrözi a legfőbb ügyész indítványa is.

A Be. 138. § (3) bekezdése azonban nem vonatkozhat a házi őrizet részleges feloldására, miután csupán azt mondja ki, hogy a házi őrizet elrendelése esetén e kényszerintézkedés elrendelésére, tartamára, illetőleg fenntartására, valamint megszüntetésére az előzetes letartóztatás elrendelésére, meghosszabbítására, illetőleg fenntartására, valamint megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket [130. § (1) bekezdés, 131. §, 132. § (1) és (2) bekezdés, 136. § (2)–(4) bekezdés] kell alkalmazni. Az előzetes letartóztatást érintően a részleges feloldás eleve értelmezhetetlen.

A Rendelet 6. § (1) bekezdése pedig úgy szól, hogy ha a terhelt a házi őrizetre kijelölt lakóhelyét, illetőleg tartózkodási helyét meg kívánja változtatni, a bíróságnál – a vádirat benyújtásáig az ügyész útján – indítványozza a házi őrizetet elrendelő határozat módosítását. Ha a terhelt lakóhelye, illetőleg tartózkodási helye – a bíróság

engedélyével – megváltozik, a bíróság erről értesíti a házi őrizettel kapcsolatos feladatokat addig végző rendőrkapitányságot, valamint az új lakóhely (tartózkodási hely) szerinti rendőrkapitányságot.

A Rendelet a Be. 604. § (2) bekezdés h) pontja alapján került kiadásra, így a Rendelet 6. § (1) bekezdése – miként korábban a 2/2000. (II. 26.) IM–BM együttes rendelet 3. §-a – alkalmazandó, ám az abban foglalt rendelkezés egyedül a terhelt lakóhelyének (tartózkodási helyének) megváltoztatására vonatkozik, míg a házi őrizet feloldására egyebekben már nem. Ezért – szemben a legfőbb ügyész által utalt, ÍH 2010.8. szám alatt közzétett döntés indokolásával – nem hívható fel akként, hogy e rendelkezés teremti meg a házi őrizet részleges feloldásának lehetőségét.

Ily módon mindaz, amit a legfőbb ügyész a Be. 138. § (1) bekezdés második mondatából és a Rendelet 1. § (2) bekezdéséből kiemelt, az magára a házi őrizet elrendelésére vonatkozatható, amitől meg kell különböztetni az ahhoz képest utóbbi korrekciót (részleges feloldást, további korlátozást).

Egyébiránt ha – ami már ismertetésre került – az ügyész jogköre a házi őrizet vádemelés előtti megszüntetéséig terjed, akkor az értelemszerűen felöleli az alakító jellegű döntéshozatalt is.

8. A Be. 12. § (4) bekezdése értelmében a vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a nyomozási bíró látja el.

A törvény eltérő rendelkezésének tekintendő az, hogy a formálisan a lakhelyelhagyási tilalomra megfogalmazott Be. 137. § (7) bekezdés első mondata értelemszerűen vonatkozik a házi őrizet vádirat benyújtása előtti részleges feloldására is.

IV.

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a kifejtettek alapján az egységes ítélezési gyakorlat biztosítása érdekében – a Bszi. 37. § (1) bekezdése szerinti ülésen eljárva – jogegységi határozatot hozott, és megállapította, hogy – leszámítva a terhelt lakóhelyének (tartózkodási helyének) megváltoztatását – a vádirat benyújtásáig az ügyész hatáskörébe tartozik a házi őrizet részleges feloldása.

A jogegységi határozatot a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest, 2018. március 12.

Dr. Székely Ákos s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Feleky István s. k.,
előadó bíró

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k.,
bíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
bíró

Dr. Csák Zsolt s. k.,
bíró

a jogegységi tanács tagjai

A Kúria 5/2018. BJE határozata

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa a legfőbb ügyész által indítványozott jogegységi eljárásban Budapesten, a 2018. március 26. napján megtartott ülésen meghozta a következő

jogegységi határozatot:

Azokban az esetekben, amikor a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 459. § (1) bekezdés 12. pontjában felsorolt személyekre vonatkozó háttérjogszabály a közfeladati jellegűt csupán a büntetőjogi védelem szempontjából biztosítja, a közfeladatot ellátó személy nem lehet tette a Btk. 302. §-a

szerinti közfeladatot ellátó személy eljárása során elkövetett bántalmazás büntettének és a Btk. 306. §-a szerinti közfeladati helyzettel visszaélés büntettének.

Indokolás

I.

A legfőbb ügyész a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogkörében, a Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pontjának második fordulata alapján, BF.890/2017/I-1. szám alatt – az ítélezési gyakorlat egységének biztosítása érdekében – jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat meghozatalát indítványozta.

Az ítélezési gyakorlatot megosztottnak látta ugyanis azzal kapcsolatban, hogy a Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pont i) alpontjában közfeladatot ellátó személyként meghatározott pedagógus lehet-e elkövetője a Btk. 302. §-a szerinti közfeladatot ellátó személy eljárása során elkövetett bántalmazás büntettének.

Az indítványozó az ítélezési gyakorlat megosztottságának szemléltetésére a következő bírósági határozatokra hivatkozott:

1. A Szekszárdi Járásbíróság 12.B.281/2016/7. számú, 2016. november 23. napján kelt – a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.16/2017/3. számú végzése folytán – 2017. május 4. napján jogerős ítéletével a terhelt bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés vétségében, ezért őt megrovásban részesítette. A terheltet a Btk. 302. § (1) bekezdésébe ütköző közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntette miatt emelt vád alól felmentette. Az irányadó tényállás lényege szerint a terhelt egy általános iskolában tanítóként dolgozott. A terhelt a tanórát magatartásával zavaró kiskorú sértettet rendre utasította, majd annak eredménytelensége után őt tenyérrel tarkón, majd arcul ütötte. A bántalmazástól a sértett orra vérezni kezdett.

A jogerős ítélet indokai szerint a Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pont i) alpontja alapján a pedagógus a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetekben minősül közfeladatot ellátó személynek. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Köznev. tv.) 66. § (2) bekezdése ugyanakkor a pedagógust csak a büntetőjogi védelem szempontjából tekinti közfeladatot ellátó személynek. A jogerős ügydöntő határozat okfejtése szerint a törvényhozó a büntetőjogi fenyegetettséget nem tette bele a Köznev. tv. értelmező rendelkezései közé, tehát a pedagógusi minőséget kizárólag a sérelmükre elkövetett közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette tekintetében kell értékelni. A nyelvtani értelmezésből kiindulva tehát a pedagógus nem követheti el a Btk. 302. § szerinti bűncselekményt.

2. Az Esztergomi Járásbíróság 7.B.2/2015/19. számú, 2015. november 18. napján kelt és 2015. november 23. napján jogerőre emelkedett ítéletével a terhelt bűnösségét közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetében és testi sértés büntettének kísérletében állapította meg. Az irányadó tényállás lényege szerint a terhelt egy általános iskola napközis tanáraként az udvaron felügyelte az alsó tagozatos gyerekeket. A kiskorú sértett az udvaron játék közben vízzel fröcskölte a többi diákot, de véletlenül a terheltet is lefröcskölte. A terhelt erre dühében káromkodva elkapta és megszorította a sértett bal alkarját, őt több alkalommal ököllel arcon ütötte, és megütötte az összegörnyedő sértett hátát is. A sértett nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett, de a súlyosabb sérülés keletkezésének reális veszélye fennállt.

Az első fokon jogerőre emelkedett, így a Be. 259. § (1) bekezdése alapján rövidített indokolással készült ítélet szerint a terhelt pedagógusként a Btk. 459. § (1) bekezdésének 12. pont i) alpontja szerint közfeladatot ellátó személynek minősül, a bűncselekmény elkövetését megelőzően a Köznev. tv. 25. § (5) bekezdése alapján a gyermek felügyeletét látta el.

A legfőbb ügyész a Szekszárdi Járásbíróság 12.B.281/2016/7. számú ítéletében és a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.16/2017/3. számú végzésében képviselt azon álláspontot tartotta helyesnek, hogy a pedagógus nem lehet a közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás alanya.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pontja a közfeladatot ellátó személy fogalmának meghatározásakor egyes esetekben kifejezetten a külön törvényben meghatározott munkakör ellátására, tevékenység végzésére utal [például: 12. pont c), g), h), j), k), l), m), n) és o) alpontok]. E személyek tekintetében a kiemelt büntetőjogi státusz szempontjából a külön nevesített tevékenység tényleges ellátása bír csak jelentőséggel, ezen túlmenően azonban megszorítást a Btk. nem tartalmaz. Más foglalkozások tekintetében azonban a jogalkotó kinyilvánította, hogy kizárólag a háttértörvény által meghatározott esetekben áll fenn a közfeladatot ellátó személyi jelleg. Így a Btk. 459. §

(1) bekezdésének 12. pont f) alpontja szerint az egészségügyi dolgozó és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben, a 12. pont i) alpontja szerint a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben, a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos oktatója pedig a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben minősül csak közfeladatot ellátó személynek.

A Köznev. tv. 66. § (2) bekezdése szerint a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Felsőokt. tv.) 35. § (3) bekezdése szerint az oktató, tanári munkakörben foglalkoztatott személy, a tudományos kutató a képzési feladatok ellátása során a hallgatókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 139. §-a szerint az egészségügyi dolgozó egészségügyi szolgáltatás nyújtásával összefüggő tevékenység végzése során, valamint az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy ezen jogviszony alapján végzett, a betegellátással és a betegirányítással közvetlenül összefüggő feladatai tekintetében közfeladatot ellátó személynek minősül. Mivel azonban az utóbbi rendelkezés az egészségügyi dolgozók védelme címet viseli, így e jogszabályhely az egészségügyi dolgozót a közfeladatot ellátó személyt megillető fokozott büntetőjogi védelmet fejezi ki. Ezt támasztja alá az Eütv.-hez fűzött miniszteri indokolás is, mely szerint „az egészségügyi dolgozók munkájuk során esetenként olyan típusú fokozott veszélynek (veszélyhelyzetnek) vannak kitéve, ami indokoltá teszi a kiemelt védelmüket. Erre a jog körében nyilvánvalóan a büntetőjogi eszközök a legalkalmasabbak. Erre tekintettel a törvény értelmében a büntetőjog által kiemelten védendő közfeladatot ellátó személyek köre kibővülne”.

Az Eütv. 32. §-ának az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi LXXVII. törvény 27. §-ával módosított, 2015. július 1. napjától hatályos (1) bekezdése szerint a betegjogi képviselő a betegjogi képviselői feladatainak ellátásával összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül. Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi LXXVII. törvényhez fűzött miniszteri indokolás szerint a módosítás célja az volt, hogy a gyermekjogi képviselőkhöz hasonlóan megteremtődjön a betegjogi képviselők fokozott büntetőjogi védelme. Az Eütv. 32. § (1) bekezdése tehát a normaszövegre és a miniszteri indokolásra tekintettel – hasonlóan az Eütv. 139. §-ához – a betegjogi képviselő részére kizárólag a közfeladatot ellátó személyt megillető büntetőjogi védelmet hozta létre. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy e módosításra a közfeladatot ellátó személyek által elkövethető hivatali bűncselekményeket bevezető Btk. 2013. július 1. napján történt hatálybalépését követően került sor. Ebből pedig arra vonható következtetés, hogy a jogalkotó a közfeladatot ellátó személyek körében differenciált aszerint, hogy kik azok, akik csupán a fokozott védelemre tarthatnak igényt, és kik azok, akiket fokozott büntetőjogi felelősség is terhel.

A Btk. tehát a pedagógus esetében – az egészségügyi dolgozóhoz és a felsőoktatási intézmény oktatójához hasonlóan – a háttérjogszabályban meghatározott esetekre szűkítette le a speciális büntetőjogi státusz megállapíthatóságát, e háttérnorma pedig kizárólag a büntetőjogi védelem szempontjából minősíti a pedagógust közfeladatot ellátó személynek. A Köznev. tv., a Felsőokt. tv., valamint az Eütv. idézett rendelkezéseit a jogalkotó azt követően sem módosította, hogy a Btk. bevezette a közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás és a közfeladati helyzettel visszaélés törvényi tényállását. Ezzel ellenkezőleg, a jogalkotó az Eütv. 32. § (1) bekezdésének a Btk. hatálybalépése utáni módosításával egyértelművé tette, hogy a közfeladatot ellátó személyt megillető védelemhez nem minden esetben társul fokozottabb büntetőjogi felelősség is. Ekként tehát amennyiben a Btk. értelmező rendelkezése a közfeladatot ellátó személyi minőséget a háttérnormában meghatározott esetre hivatkozással állapítja meg, e külön törvény pedig csak a büntetőjogi védelem oldaláról határozza meg e speciális büntetőjogi státuszt, úgy a törvény szövegével ellentétes, meg nem engedett kiterjesztéshez vezetne azon értelmezés, hogy az ilyen személy a Btk. 302. §-a szerinti bűncselekmény alanya lehet.

II.

A legfőbb ügyész által bemutatott jogerős bírósági határozatok azt szemléltetik, hogy a jogegységi indítványban megjelölt jogkérdést a bíróságok eltérően értelmezik.

Emellett a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa az alábbi, a jogegységi eljárás lefolytatása szempontjából releváns határozatokat is megvizsgálta.

1. Az ügyben a Fehérgyarmati Járásbíróság a 7.B.248/2014/4. számú, 2015. március 2. napján kelt ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetében, a Btk. 302. § (1) bekezdését megjelölve. Ezért kétszázötven napi tétel pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1200 forintban állapította meg. Kimondta, hogy az így kiszabott 300 000 forint pénzbüntetést a meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és védője fellebbezést jelentettek be elsődlegesen a vádlott felmentése, másodlagosan a büntetés enyhítése végett. Az ügyben másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2015. november 24. napján kelt 1.Bf.354/2015/3. számú határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a vádlottat az ellene közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetékének [Btk. 302. § (1) bekezdés] vádja alól felmentette. A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére a felmentése miatt, a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében fellebbezett. Az ügyészi fellebbezést a fellebbviteli főügyészség irányának megfelelően módosítva tartotta fenn a következőkre hivatkozva: Az irányadó tényállás szerint a vádlott a kezében lévő osztálynaplóval egy alkalommal a sértett fejére koppintott, majd a sértett előtt az iskolapadon lévő füzetet felvéve azzal további egy alkalommal a kezére koppintott. A másodfokú bíróság nagyrészt a vádlott vallomásának megfelelően helyesbítette az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, azzal az eltéréssel, hogy a füzetet a vádlott nem a sértett kezére engedte, hanem azzal a sértett kezére koppintott. A tettlegesség tényét a vádlott is elismerte, bár cselekvőségét kisebbíteni törekedett, az ütés helyett a koppintás, koccintás kifejezést használta az ütés kis erejűségének értékelésére. A másodfokú bíróság helytelenül következtetett arra, hogy az irányadó tényállás szerinti vádlotti magatartás nem értékelhető bántalmazásként. A közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás törvényi tényállásában meghatározott bántalmazás ugyanis lényegében azonos a tettleges becsületsértésnél megkívánt bántalmazással, közvetlen, tudatos ráhatást jelent a sértett testére, de nem eredményezheti a testi épség sérelmét. Megvalósításának nem tényállási eleme a sértési célzat nem kell, hogy fájdalom okozására vagy a becsület csorbítására irányuljon, az emberi méltóság megsértésére kell alkalmasnak lennie. A vádlotti magatartás, a sértett testének támadó szándékú kétszeri kis erejű megütése túlmutat a tettleges becsületsértésen. Az erőbehátástól a gyermekkorú sértettnek nem keletkezett sérülése, és fájdalmat sem érzett, az osztálytársak körében a pedagógus által leadott ütések azonban sértették az emberi méltóságát. Ezt a vádlott törvényes képviselője is kifejezésre juttatta a feljelentésében. A Köznev. tv. 46. § (2) bekezdése, továbbá a nyomozás során beszerzett házirend szerint – összhangban az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezményben foglaltakkal – a gyermek és a tanuló nem vethető alá testi és lelki fenyegetésnek. A másodfokú bíróság tévesen hozott felmentő ítéletet, mivel a vádlott tényállásban meghatározott cselekvősége által a közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetékének törvényi tényállási elemei maradéktalanul megvalósultak. A jelentős sértetti közrehatásra, a nem durván erőszakos bántalmazási módra és arra tekintettel, hogy a célzat elsősorban nevelő, fegyelmező jellegű volt, a vádlott cselekményének elkövetéskori társadalomra veszélyessége csekély. Kedvező személyi körülményeire, büntetlen előéletére és az iskola igazgatója által elismert pedagógusi munkájára figyelemmel nem szükséges büntetés kiszabása, elegendő intézkedés – megrovás – alkalmazása. A fentiekre tekintettel a fellebbviteli főügyészség azt indítványozta, hogy az ítéletábrla a másodfokú bíróság ítéletét a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 398. §-a alapján változtassa meg, a vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 302. § (1) bekezdésében meghatározott közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetékében, és vele szemben a Btk. 64. §-a alapján alkalmazzon megrovást. A másodfokon eljáró törvényszék álláspontja szerint az irányadó tényállásban rögzített vádlotti magatartás ugyan kétségtelenül közvetlen ráhatás volt a sértett testére, azonban miután sem fájdalom okozására, sem a becsület csorbítására nem volt alkalmas, tettleges bántalmazásként nem értékelhető, így azzal a vádlott nem merítette ki a Btk. 302. § (1) bekezdésében meghatározott közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntetékének törvényi tényállását. Ha a tanár a tanítási órát figyelmen kívül hagyva és fegyelmezetlenséggel zavaró diák fejére koppint, illetve a füzetet a kezére ejti (engedi), nem értékelhető a diák emberi méltóságának megsértéseként, és a fájdalommal a sértetti nyilatkozat szerint sem járó koppintás az általános élettapasztalat szerint sem alkalmas nemhogy testi sérülés, de még fájdalom okozására sem. A szakirodalomban és a jogalkalmazási gyakorlatban

az ilyen és hasonló jellegű magatartás (például testi sértés) megítélése során kialakult értelmezés szerint a tettleges bántalmazás a más teste ellen irányuló, de a testi épséget vagy becsületet érő támadás, például ütés, rúgás, illetve leköpés, fogdosás, leöntés, orrcsavarás.

A vádirati tényállás a törvényszék szerint ugyan alkalmas lenne a minősítés szerinti bűncselekmény törvényi tényállásának kimerítésére, az azonban nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást, csupán a bántalmazásként nem, de figyelemfelhívásként annál inkább értékelhető „koppintás”, ezért a Be. 372. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság, ítéletét megváltoztatva, a vádlottat az ellene közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntettének vádja alól a Be. 331. § (1) bekezdése alapján, a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjának első fordulatában írt okból – mivel nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése – felmentette.

A Debreceni Ítéletábra, az ügyészség által bejelentett fellebbezést alaposnak találva, a 2016. április 4. napján kelt, Bhar.l.76/2016/3. számú ítéletében a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottat bűnösnek mondta ki közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntettében [Btk. 302. § (1) bekezdés], ezért öt megrovásban részesítette.

Az ítéletábra indoklásában nem a másodfokú bíróság jogi álláspontját osztotta, a következőket kifejtve:

A Btk. 302. § (1) bekezdése szerinti bűncselekmény szabályozása – így büntetési tétele is – megegyezik a bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekményének szabályaival. A bűncselekmény szándékos, és azt tettesként csak az eljárást folytató közfeladatot ellátó személy követheti el. A Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pont e) alpontja szerint közfeladatot ellátó személy többek között a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus.

Ugyanannak a személynek a többféle módon történő bántalmazása ugyanazon alkalommal természetes egység, ha pedig a bántalmazás különböző alkalommal történik, az egyes cselekmények a folytatólágosság egységébe tartoznak. Különböző személyek bántalmazása a személyek számához igazodó bűnhalmazat.

A cselekmény elkövetési magatartása a tettleges bántalmazás. A bántalmazás általában olyan közvetlen ráhatás más testére, ami fájdalom okozására, esetleg a becsület csorbítására irányul. Ilyen lehet például az ütés pusztá kézzel, a kisebb erejű rúgás stb.

E tényállás szerint azonban csak akkor minősül a bűncselekmény, ha a bántalmazást a közfeladatot ellátó személy az eljárása során valósítja meg.

A Köznev. tv. a 27. alcímében a gyermekek, a tanulók kötelezettségeiről és jogairól rendelkezik, és a 46. § (2) bekezdése kimondja, hogy a gyermek, a tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben, a gyermek és a tanuló nem vehető alá testi és lelki fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.

Az ítéletábra szerint – ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott – a másodfokú bíróság helytelenül következtetett arra, miszerint az irányadó tényállás alapján a vádlotti magatartás nem értékelhető bántalmazásként. A közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás törvényi tényállásában meghatározott bántalmazás lényegében azonos a tettleges becsületsértésnél megkívánt bántalmazással. Közvetlen, tudatos ráhatást jelent a sértett testére, de nem eredményezheti a testi épség sérelmét. Megvalósulásának nem tényállási eleme a sértési célzat, nem kell, hogy fájdalom okozására vagy a becsület csorbítására irányuljon, az emberi méltóság megsértésére azonban alkalmas.

A pedagógus vádlott részéről tanórán a sértett testének támadó szándékú, kis erejű kétszeri megütése során ugyan a gyermekkorú sértettnek nem keletkezett sérülése, és fájdalmat sem érzett, azonban az osztálytársak körében a pedagógus által leadott ütések az emberi méltóságát sértették, így a közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntettének törvényi tényállási elemei maradéktalanul megvalósultak.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra bűnösnek mondta ki a vádlottat a Btk. 302. § (1) bekezdése szerinti, közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntettében.

Az ítéletábra a büntetés kiszabása során figyelemmel volt arra, hogy a Btk. 79. §-a alapján a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el, és a Btk. 80. § (1) bekezdése a büntetés kiszabásának elvei között rögzíti, hogy a büntetést az e törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

Az ítéletábra súlyosító körülményként vette figyelembe az erőszakos jellegű bűncselekmények elszaporodottságát, enyhítő körülményként értékelte azonban a vádlott büntetlen előéletét, ténybeli elismerését, valamint a gyermekkorú sértett fegyelmezetlen magatartásával kifejtett közrehatását, az iskola igazgatója által elismert pedagógusi munkáját, és egyetértve a fellebbviteli főügyészség azon álláspontjával, hogy a nem durván erőszakos

bántalmazási módra és az elsősorban nevelő, fegyelmező jellegű célzatra figyelemmel nincs szükség büntetés kiszabására, elegendő intézkedésként megrovás alkalmazása.

2. A Szekszárdi Törvényszék a 2015. május 26. napján kelt, 8.B.207/2014/18. számú ítéletével a VIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] és 13 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), ezért halmazati büntetésül kétszázötven napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 2000 forintban állapította meg azzal, hogy az így kiszabott összesen 500 000 forint pénzbüntetést a meg nem fizetése esetén napi tételenként egy-egy napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Az ítéletőktábla a X. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 8 rendbeli közfeladati helyzettel visszaélés büntetében [Btk. 306. § a) pont], ezért halmazati büntetésül nyolc hónap börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását két év próbaidőre felfüggesztette, és a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

A megállapított tényállás lényege szerint a középiskola, szakiskola és kollégium igazgatója 2010. évben a IX. rendű vádlott volt, aki az intézményt jelenleg is irányítja. Az iskola felnőttképzési akkreditációt szerzett, és ez alapján az iskola igazgatójaként a IX. rendű vádlott vadász, vadtenyésztő részsakképesítés és vadgazdálkodási technikus szakképesítés megszerzéséhez szükséges tanfolyamok, illetve a kapcsolódó vizsgáztatási tevékenység lebonyolításához a vádbeli kft.-vel több vállalkozási szerződést kötött. A szerződések szerint a kft. a meghatározott tanfolyamok keretében a vizsgázók elméleti képzéseinek megtartására, az oktatók díjazására és a tanfolyammal kapcsolatos dokumentáció folyamatos vezetésére, továbbá a vizsgáztatáshoz nélkülözhetetlen képzési iratok megőrzésére vállalkozott a megállapodás szerinti vállalkozási díj ellenében. Bár a szerződéseket a kft. nevében az ügyvezető írta alá, a IX. rendű vádlott, valamint az ő megbízása alapján eljáró, teljes körű felhatalmazással bíró X. rendű vádlott, az iskola igazgatóhelyettese a tanfolyamok lebonyolításával, szervezésével kapcsolatban nem az ügyvezetővel, hanem annak házastársával, a VIII. rendű vádlottal – akit korábbról mint a szakképző iskola igazgatóhelyettesét már ismertek – állt mindvégig kapcsolatban.

A 2010. évben hatályos szabályozás szerint az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítés megszerzésére a szakmai vizsgát a szakmai és vizsgakövetelmény alapján és a szakmai vizsgaszabályzat rendelkezései szerint kellett megtartani, és a szakmai vizsgát elnökből és legalább két tagból álló vizsgabizottság előtt kellett letenni.

A X. rendű vádlott mint a vizsgaszervező intézmény képviselője vizsgabizottsági tagként valamennyi vizsgán részt vett. E tevékenységi körében a vizsga előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos szervezési feladatokat (az eredményhirdetés előkészítése, a vizsgairatok szabályszerű kiállítása és továbbítása, a vizsgaszervezési és lebonyolítási szabályzatban, vizsgaprogramban a vizsgázókra vonatkozó információkról való tájékoztatás) látta el. Ezen feladatkörébe utalt tevékenysége során – az évtizedek óta fennálló munkakapcsolatukra és ismeretségre tekintettel – az igazgató feltétlen bizalmát élvezte, ekként munkájának tételes ellenőrzésére legtöbbször nem, avagy csupán formálisan került sor.

A VIII. rendű vádlott a vád tárgyává tett vizsgákon a vizsgabizottság munkáját segítő szakértőként, esetenként kérdező tanárként vett részt.

A szakmai vizsgára bocsátás jogszabályi feltételeit megkerülve a vadász, vadtenyésztő megnevezésű részsakképesítés és a vadgazdálkodási technikus megnevezésű szakképesítés iskolarendszeren kívüli képzése során a IX. rendű vádlott a vizsgabizottság által a vizsgárbocsátathatóság kérdésében meghozandó döntéshez szükséges modulzáró igazolásokat – a vizsgák előtti időpontokra szóló dátumozással – olyan vizsgázók esetében is kiállította, akik modulzáró vizsgákon nem is vettek részt. Az igazolások kiállítására oly módon került sor, hogy azokat minden esetben a X. rendű vádlott készítette elő és juttatta el aláírásra az igazgatóhoz, aki végső soron a kettejük közti bizalmi viszonyra és a huzamosabb ideje fennálló munkakapcsolatra figyelemmel azok hitelt érdemlőségéről tudomással nem bírt. A kiállított bizonyítványok a már kifejtettek alapján valótlannal tartalmazták azt, hogy az abban nevezettek az adott iskolában végezték szakmai tanulmányaikat. Ténylegesen azonban e személyek iskolarendszeren kívüli képzésben vettek részt, így megjelenési kötelezettségük nem volt, ám modulzáró vizsgát (mely meglétének igazolása a vizsgára bocsátás előfeltétele volt) sem tettek, ezért esetükben a fenti bejegyzés a bizonyítványba valótlannal tartalmú volt, a vizsgázók elméleti vagy gyakorlati tanfolyamon sem a kft., sem az iskola szervezésében ténylegesen nem vettek részt, a vizsgákra egyenlőleg készültek fel.

A fenti felnőttképzésben közreműködő, a vizsgáztatásban részt vevő személyek közül a IX. és X. rendű vádlottak beosztásukat, feladatkörüket, az aktuális jogviszonyaikat tekintve mint hivatalos, illetve közfeladatot ellátó személyek vettek részt, míg a VIII. rendű vádlott a vizsgabizottság munkáját segítő szakértőként ilyen státusszal nem rendelkezett.

Kifejtette a bíróság, hogy a büntetőjogi felelősséggel érintett vádlottak terhére rótt bűncselekmények elkövetési ideje után hatályba lépett Btk. jelentősen módosította a vádirat, illetőleg az ügyész végindítványa szerinti cselekmények egy részének szabályozását. A Btk. 2. §-a szerint akkor, ha a cselekmény elbírálásakor hatályos jogi szabályozás a vádlott számára kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé, az új törvény alkalmazásának van helye, és miután a közfeladatot ellátó személyek körének meghatározása, a közfeladati helyzettel visszaélés büntette és a hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette szankcióinak összevetése, ezen túlmenően pedig a büntető törvénykönyvek általános rendelkezései, így a pénzbüntetésre, valamint a feltételes szabadságra vonatkozó szabályok kedvezőbbek, az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazásának van helye.

A szakképzésről szóló – akkor még hatályos – 1993. évi LXXVI. törvény 12. § (2) bekezdése szerint a szakmai vizsga állami vizsga. A szakiskolában és a szakközépiskolában a szakképzési évfolyamokon szakképesítés megszerzésére irányuló, szakmai vizsgára történő felkészítés folyik, és a speciális szakiskolában és a készségfejlesztő speciális szakiskolában, valamint a közoktatásról szóló – akkor még hatályos – 1993. évi LXXIX. törvény 27. § (8) bekezdése szerint szervezett oktatásban részt vevők számára részsakképesítés megszerzésére irányuló felkészítés is folyhat. A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló – az elkövetés idején hatályban lévő – 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet (a továbbiakban: SZMM rendelet) tartalmazza a vizsgáztatás részletes szabályait. Ennek lényege szerint a vizsgabizottság munkáját az elnök irányítja. Az elnök feladata a szakmai vizsga jogszerű és szakszerű megtartásának, zavartalan lebonyolításának biztosítása [SZMM rendelet 13. § (1) bekezdés]. A vizsgabizottság elnöke a szakmai vizsga megkezdése előtt ellenőrzi, a bizottság döntése alapján jóváhagyja a vizsga szervezési és lebonyolítási szabályzatát és a 8. § (7) bekezdése szerinti vizsgaprogramot, ellenőrzi a vizsga előkészítését, a szükséges szakmai feltételek, az egészséges és biztonságos vizsgakörülmények meglétét, az írásbeli, illetve az interaktív vizsgatevékenységről készített jegyzőkönyvet, vezeti a szakmai vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit, jóváhagyja azok jegyzőkönyveit, ellenőrzi a vizsga letételére való jogosultság feltételeinek meglétét, a vizsgával kapcsolatos iratokat, a vizsgaszervezési és lebonyolítási szabályzatnak megfelelően gondoskodik az írásbeli és interaktív dolgozatok és az elkészült gyakorlati vizsgamunkák értékeléséről, tájékoztatja a vizsgázókat az egyes vizsgarészek, vizsgafeladatok előtt az őket érintő döntésekről, valamint a vizsgarészekkel kapcsolatos tudnivalókról, elkészíti a vizsga előkészítésével, lebonyolításával, a vizsgáztatás feltételeivel, a vizsgázók felkészültségével, a vizsgafelmentéssel kapcsolatos döntéssel, a szakmai és vizsgakövetelmény teljesítésével, a jogszabályi rendelkezések betartásával kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat tartalmazó írásos jelentését, és mellékeli hozzá a gyakorlati vizsgatevékenység keretében végrehajtott vizsgafeladatot vagy annak leírását az értékelési útmutatóval együtt, amelyeket a szakmai vizsga befejezését követő egy héten belül megküld megbízójának [SZMM rendelet 13. § (2) bekezdés]. A vizsgaszervező képviselőjét, a vizsgabizottság munkáját segítő szakértőket (beleértve a kérdező tanárt, javító tanárt, felügyelő tanárt), továbbá a jegyzőt a vizsgaszervező írásban bízza meg. A kérdező tanár személyére a szakképzést folytató intézmény javaslatot tehet [SZMM rendelet 14. § (1) bekezdés]. A vizsgabizottság munkáját segítő szakértő feladatait a vizsgabizottság által elfogadott vizsgaszervezési és lebonyolítási szabályzat szerint látja el, segíti a vizsgabizottság tevékenységét, javaslatot tesz a vizsgázó teljesítményének értékelésére [SZMM rendelet 14. § (5) bekezdés]. A vizsga jegyzője a szakmai vizsga előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos írásbeli feladatokat látja el, vezeti a vizsgabizottsági értekezletek jegyzőkönyvét, elkészíti annak mellékletét, kiállítja és vezeti a törzslapot, megírja a bizonyítványt, és elvégzi a szakmai vizsgával kapcsolatos egyéb adminisztratív teendőket [SZMM rendelet 14. § (6) bekezdés]. A vizsgabizottság döntéseit bizottsági értekezleten, határozat formájában hozza meg, és határozatait jegyzőkönyvben rögzíti. A vizsgabizottság értekezletet tart a vizsgaszervezési és lebonyolítási szabályzat és a vizsgaprogram elfogadása, a vizsgára jelentkező vizsgafelmentés tárgyában benyújtott kérelmről szóló döntés határozatba foglalása céljából, illetve a szakmai vizsga első vizsgatevékenységének megkezdése előtt, a szakmai vizsga utolsó napján, az utolsó vizsgatevékenység befejezését követően, a vizsgázók teljesítményének értékelése, a vizsga lebonyolítása szabályszerűségének megállapítása céljából, és ha a szakmai vizsga lefolytatását, megtartását, befejezését zavaró vagy gátló körülmény, illetőleg a vizsgázó elbírálása, az általa elkövetett szabálytalanság vagy egyéb ok azt szükségessé teszi.

A vizsgabizottság határozatait az elnök és a tagok nyílt szavazásával, egyszerű szótöbbséggel hozza. A szakmai vizsga vizsgabizottságának döntésével, intézkedésével vagy intézkedésének elmulasztásával kapcsolatos különvéleményét a vizsgabizottság elnöke, tagja vagy a vizsgabizottság munkáját segítő szakértő a vizsgabizottsági jegyzőkönyvben kérheti feltüntetni.

Valamennyi vizsgatevékenység csak a vizsgaszervezési és -lebonyolítási szabályzatban rögzített vizsgabizottsági tag és a vizsgabizottság munkáját segítő szakértő jelenlétében kezdhető meg, illetőleg folytatható. A vizsgabizottsági

tag a vizsgázó személyazonosságát valamennyi vizsgatevékenység megkezdését megelőzően köteles ellenőrizni [SZMM rendelet 17. § (1) bekezdés].

A fentiek alapján a vizsgárabocsáthatóság (a megfelelő okiratok, igazolások megléte) ellenőrzése a vizsgabizottsági elnök, illetve a tag(ok) feladata. Az ő és a vizsgabizottsági tag(ok) feladata továbbá a vizsgázó személyazonosságának ellenőrzése személyazonosító okmány alapján.

A bíróság vizsgálta, hogy a vádlottak az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos jogszabály alapján hivatalos személyként jártak-e el a vizsgáztatáskor. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) hatálya alatt a bírói gyakorlat a tanügyi, igazgatási feladatok ellátása során hivatalos személynek tekintette azokat, akik a különböző vizsgáztatásokban részt vettek. Az időközben bekövetkezett jogszabályváltozás azonban részben megváltoztatta a hivatalos személyek fogalmát, bevezette a közfeladati helyzettel visszaélés büntetést mint új bűncselekményt, ugyanakkor eltérően szabályozza a közfeladatot ellátó személyek fogalmát is.

A cselekmény elbírálásakor hatályos – az elkövetőkre nézve összességében kedvezőbb megítélést eredményező, ekként alkalmazandó – Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pont i) alpontja szerint a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő, oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója tekinthető közfeladatot ellátó személynek.

Márpedig a bíróság álláspontja szerint a – vizsgabizottság összetételére és működésére vonatkozó – jogszabályi rendelkezések alapján hivatalos személyi minőséget eredményező tanügyi igazgatási feladatot a vizsgáztatás során egyrészt a vizsgabizottság elnöke látta el, aki a vizsga törvényességéért felelt, és aláírta a vizsgabizonyítványt. Hivatalos személy volt továbbá a vizsgabizottság tagja mint a vizsga során hozandó döntésekben ténylegesen részt vevő személy, ekként a X. rendű vádlott is [SZMM rendelet 15. § (1) bekezdés].

Az egyéb személyek, így a VIII. rendű vádlott mint a vizsgabizottság munkáját segítő szakértő nem tekinthető hivatalos, de közfeladatot ellátó személynek sem, mivel közvetlen igazgatási feladata nem volt a vizsgán, a vizsgabizottság döntéseiben közvetlenül nem vett részt. Emiatt a korábbi szabályozás, de az alkalmazandó új Btk. szerint sem rendelkezett ilyen státussal, így hivatali bűncselekményt sem valósíthatott meg.

A Btk. 306. §-a alapján az a közfeladatot ellátó személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

- a) közfeladattal kapcsolatos kötelességét megszegi,
- b) közfeladattal kapcsolatos jogkörét túllépi, vagy
- c) közfeladati helyzetével egyébként visszaél,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az új tényállásként rögzített szabályozás célja, hogy a közfeladatot ellátó személyek a feladatuk ellátása érdekében rájuk ruházott jogosítványaikat minden esetben rendeltetésszerűen gyakorolják, és a rendeltetésellenes magatartások büntetőjogi értékelést is nyerjenek. A társadalom tagjai számára alapvető érdek, hogy az ilyen státussal felruházott személyek tevékenységüket visszaélések nélkül gyakorolják, közfeladatuk ellátása jogtalan hátrány okozására vagy jogtalan előny szerzésére ne vezessen.

A korábban, de a megismételt eljárás keretén belül foganatosított bizonyítás eredményére is tekintettel igazolható volt, hogy a X. rendű vádlott mint intézményi igazgatóhelyettes feladata volt a felnőttképzés vizsgáival kapcsolatos szervezési és lebonyolítási teendők intézése. Munkája során – a teljes körű felhatalmazás és a kialakított bizalmi viszony alapján – ő volt az, aki elkészítette és aláírásra átadta a IX. rendű vádlottnak a modulzáró igazolásokat. Tette mindezt úgy, hogy tisztában volt azzal, a képzés során kik nem vettek részt a tanfolyamon, illetve kik voltak azok, akik modulzáró vizsgát sem tettek. Vétkességét ez esetben az alapozhatta meg, hogy a kft.-vel kapcsolattartóként az akkreditált intézményből ő érintkezett, így a vizsgárabocsáthatóság ellenőrzése is az ő feladatát képezte. A vizsgáztatásban részt vevő közfeladatot ellátó személyként a X. rendű vádlott tehát e helyzetével visszaélve (a vizsgára bocsátáshoz a vizsga előfeltételeinek hiányában hozzájárulva) a módosított ügyészi váddal egyezően a közfeladati helyzettel visszaélés büntetést követte el.

A Szekszárdi Törvényszék ítéletét a Pécsi Ítéltábla 2015. december 8. napján kelt Bf.III.59/2015/6. számú ítéletében a VIII. rendű és a X. rendű vádlott cselekményeinek minősítését illetően helybenhagyta.

III.

Mindezekre figyelemmel a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa szerint a Bszi. 32. § (1) bekezdése a) pontjának második fordulata szerinti okból – a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében – jogegységi határozat meghozatala szükséges.

A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa ezért a jogegységi indítvány érdemi elbírálása végett a Bszi. 38. §-a szerint ülést tartott, amelyen a legfőbb ügyész képviselője a jogegységi indítványt fenntartotta.

IV.

1. A jogegységi indítvány elbírálásának alapját képező jogszabályok:

Btk. 302. § (1) bekezdés

Az a közfeladatot ellátó személy, aki közfeladatának ellátása során mást tetteleg bántalmaz, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) bekezdés

A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoportosan követik el.

(3) bekezdés

Aki bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) bekezdés

Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésének körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja.

Btk. 306. §

Az a közfeladatot ellátó személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen

a) közfeladattal kapcsolatos kötelességét megszegi,

b) közfeladattal kapcsolatos jogkörét túllépi, vagy

c) közfeladati helyzetével egyébként visszaél,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pont

közfeladatot ellátó személy:

i) a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója

Köznev. tv. 66. § (2) bekezdés

A pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

2. A jogegységi tanács áttekintette a közfeladatot ellátó személy védelmére vonatkozó büntető jogszabályok kialakulásának történetét.

A) A Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről szóló 1961. évi V. törvény 155. §-a szabályozta a hivatalos személy elleni erőszak büntetést, és a Büntető Törvénykönyv módosításáról és kiegészítéséről szóló 1971. évi 28. törvényerejű rendelet 40. § (2) bekezdésével megállapított 156. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a közforgalmú közlekedési és a távközlési vállalatoknak végrehajtó és biztonsági szolgálatát ellátó alkalmazottait, továbbá a biztonsági szolgálatot teljesítő katonai személyeket, a közfeladatot ellátó polgári őrköt, a büntetőeljárásban a védőt, valamint a jogszabályban meghatározott körben az orvost a 155. § alkalmazása szempontjából ugyanaz a büntetőjogi védelem illeti, mint a hivatalos személyeket.

B) A korábbi Btk. vezette be a közfeladatot ellátó személy fogalmát, a 230. §-ban önálló törvényi tényállásként szabályozta a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntetést, amely szerint a 229. § rendelkezései (hivatalos személy elleni erőszak) szerint büntetendő, aki az ott meghatározott cselekményt

a) a posta vagy a közforgalmú közlekedési vállalat végrehajtó vagy biztonsági szolgálatot ellátó alkalmazottja,

b) biztonsági feladatot teljesítő katona,

c) közfeladatot ellátó polgári őr,

d) a mentőszolgálat tagja,

e) bírósági vagy más hatósági eljárásban az ügyvéd,

f) jogszabályban meghatározott esetben az orvos

ellen követi el.

Az e) pontot az 1987. évi III. törvény 19. §-a átfogalmazta, a védett személyi kört a „bíróági vagy más hatósági eljárásban a védő vagy a jogi képviselő” szövegre módosította, egyben beiktatta a g) pontot, amely „az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóság tűzoltói feladatot ellátó tagja” elleni cselekményt rendelte büntetni.

A korábbi Btk. 230. § f) pontját az oktatásról szóló 1985. évi I. törvény hatálybalépéséről szóló 1985. évi 17. törvényerejű rendelet 8. §-a módosította, és a büntetőjogi védelmet kiterjesztette a jogszabályban meghatározott esetben az orvos mellett a pedagógusra vagy oktatóra is. Ezzel egyidejűleg a törvény 40. § (4) bekezdése akként rendelkezett, hogy a pedagógus és az oktató a munkaviszony, illetőleg nevelő-oktató munka végzésére irányuló egyéb jogviszony keretében végzett tevékenységével kapcsolatban, valamint a nevelési-oktató intézményben munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján nevelő-oktató munkát végző személy e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

C) A közfeladatot ellátó személy büntetőjogi védelmére vonatkozó büntetőjogi szabályozást jelentősen átalakította a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény. A közfeladatot ellátó személyek felsorolását a korábbi Btk. 230. §-ából áthelyezte az értelmező rendelkezések (137. §) közé, e szakaszba új 2. pontot iktatva be, amely a közfeladatot ellátó személyek körét az alábbiak szerint határozta meg:

„2. közfeladatot ellátó személy:

- a) a postai szolgáltató végrehajtó vagy biztonsági szolgálatot ellátó alkalmazottja, a közforgalmú tömegközlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtó vagy biztonsági szolgálatot ellátó személy, továbbá a közúti személyszállítási szolgáltatást végző más személy,
- b) a biztonsági feladatot teljesítő katona,
- c) a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy,
- d) a mentőszolgálat tagja,
- e) a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő vagy a jogi képviselő,
- f) az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetben az egészségügyi dolgozó, valamint az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy,
- g) a közoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus,
- h) az állami, önkormányzati, önkéntes és létesítményi tűzoltóság tűzoltói feladatot ellátó tagja.”

A 2013. június 30. napjáig hatályban volt korábbi Btk. 137. § 2. pontja időközben kiegészült a következő rendelkezésekkel:

- „i) a polgárőr a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvényben meghatározott feladatok ellátásával kapcsolatban,
- j) a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerint nyilvántartásba vett egyház lelkésze,
- k) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenysége gyakorlása során,
- l) az erdészeti szakszemélyzet az erdőben, az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen és az erdészeti magánúton végzett erdőőrzési tevékenységével, valamint a jogellenes cselekmény hatóságnak történő bejelentésével kapcsolatban,
- m) a villamos energiáról, a földgázellátásról, valamint a vízgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott felhasználási helyek műszaki felülvizsgálatát, ellenőrzését, kikapcsolását és leolvasását végző személyek, feladataik ellátásával kapcsolatban.”

A 137. § 2. pont e) és g) alpontját a 2005. évi XCI. törvény 3. § (2) bekezdése az alábbi szövegezéssel fogalmazta újra:

„e) a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő vagy a jogi képviselő, a szakértő, és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó,”

„g) a közoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, illetőleg a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, valamint a felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára, tudományos kutatója,”

3. A közfeladatot ellátó személyek körének jelenlegi szabályozási technikája a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvénnyel kialakított kodifikációs megoldást követi. A Btk. az értelmező rendelkezések (459. §) között taxatív felsorolást ad az alábbiak szerint:

„12. közfeladatot ellátó személy:

- a) a Magyar Honvédség szolgálati feladatot teljesítő katonája,
- b) a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy,

- c) a polgárőr a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló törvényben meghatározott tevékenységének ellátása során,
- d) az egyházi személy és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja,
- e) a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő, a jogi képviselő, a szakértő, és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó,
- f) az egészségügyi dolgozó és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben,
- g) az állami mentőszolgálat, valamint a mentésre feljogosított más szervezet tagja a mentéssel és betegszállítással összefüggésben,
- h) az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja a tűzoltási és műszaki mentési feladatainak ellátása során,
- i) a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója,
- j) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenységének gyakorlása során,
- k) az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet tagja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,
- l) a hivatásos vadász a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,
- m) a halászati őr a halászatról és a horgászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében,
- n) a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtói feladatot ellátó személy e tevékenysége során,
- o) az egyetemes postai szolgáltatónál ügyfélkapcsolati feladatot ellátó személy e tevékenysége során;”
4. Megvizsgálva azt, hogy a közfeladatot ellátó egyes személyek milyen alapon kerültek a felsorolásba, tehát a megjelölt személyekre vonatkozó háttérjogszabályok kinyilvánítják-e az adott személy közfeladatot ellátó voltát, a kapott eredmény vegyes.
- A közfeladatot ellátó személyek közül
- a) a Magyar Honvédség szolgálati feladatot teljesítő katonája tekintetében sem a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény, sem a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény,
- b) a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy esetében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény,
- d) az egyházi személy és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja esetében a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény,
- e) a védő, a jogi képviselő esetében az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény, a szakértő esetében az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény, a kézbesítési végrehajtó tekintetében a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény,
- g) az állami mentőszolgálat, valamint a mentésre feljogosított más szervezet tagja esetében az Országos Mentőszolgálatról szóló 322/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet,
- h) az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja esetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény,
- n) a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtói feladatot ellátó személy kapcsán a 2012. évi XLI. törvény [a 2/2014. (VII. 7.) BK vélemény 1. pontja szerint ugyanis a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezet fogalma alatt a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény szerinti, közszolgáltatási szerződés alapján, menetrend szerint végzett vasúti, közúti és vízi személyszállítási közszolgáltatást végző gazdálkodó szervezetet kell érteni],
- o) az egyetemes postai szolgáltatónál ügyfélkapcsolati feladatot ellátó személy tekintetében a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy az adott személy közfeladatot lát el.

Ezzel szemben

c) a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény a polgárőrt kifejezetten nem minősíti közfeladatot ellátó személynek, azonban a törvény 16–22. §-ai sorolják fel azokat a jogosultságokat, amelyek a polgárőrt megilletik;

f) az egészségügyi dolgozó és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény pontosan meghatározza, hogy a betegjogi képviselő [32. § (1) bekezdés] a betegjogi képviselői feladatainak ellátásával összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül, továbbá az egészségügyi dolgozó (az orvos, a fogorvos, a gyógyszerész, az egyéb felsőfokú egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, továbbá az egészségügyi tevékenységben közreműködő egészségügyi szakképesítéssel nem rendelkező személy) egészségügyi szolgáltatás nyújtásával összefüggő tevékenység végzése során, valamint az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy ezen jogviszony alapján végzett, a betegellátással és a betegirányítással közvetlenül összefüggő feladatai tekintetében közfeladatot ellátó személynek minősül (139. §); ez utóbbi rendelkezés az „Az egészségügyi dolgozók védelme” alcímet viseli;

i) a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott az óvodai nevelőmunka, az iskolai és kollégiumi nevelő és oktató munka, valamint a pedagógiai szakszolgálat ellátása során a gyermekekkel, tanulókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban a Köznev. tv. 66. § (2) bekezdése alapján a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 35. § (3) bekezdése szerint a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója, a képzési feladatok ellátása során a hallgatókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy;

j) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 11/A. § (10) bekezdése szerint a gyermekjogi képviselő a gyermekjogi képviselői feladatainak ellátása során hivatalból jár el, a 15. § (7) bekezdés

b) pontja alapján pedig a helyettes szülői tanácsadó, nevelőszülői tanácsadó és gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviselőtének ellátása során hivatalból jár el, és e tevékenységükkel kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek; továbbá a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/L. § (2) bekezdés a)–h) pontja szerint közfeladatot ellátó személynek minősül a házi segítségnyújtást végző szociális gondozó, ideértve a vezető gondozót, a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végző munkatársat, a támogató szolgálatot, a pszichiátriai betegek közösségi ellátását, a szenvedélybetegek ellátását végző szociális gondozót, a hajléktalan személyek ellátását végző szociális segítő és utcai szociális munkást, az előgondozással megbízott személyt, az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápolót, intézményvezető ápolót, gondozót, szociális, mentálhigiénés munkatársat, a falu- és a tanyagondnokot és a támogatott lakhatásban foglalkoztatott esetfelelős munkatársat;

k) az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet tagja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 100. § (1) bekezdése szerint az erdészeti szakszemélyzet, valamint a jogosult erdészeti szakszemélyzet az erdőben, az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületen és az erdészeti magánúton végzett erdőőrzési tevékenységével, valamint a jogellenes cselekmény hatásának történő bejelentésével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy;

l) a hivatásos vadász a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 55. §-a szerint a feladatát ellátó, e törvény szerint alkalmazott hivatásos vadászt a Büntető Törvénykönyv szerinti büntetőjogi védelem illeti meg;

m) az EBH 2017.B.7. számú elvi határozat szerint akkor, amikor a Btk. értelmező rendelkezése valamely törvényi tényállásban szereplő fogalmat jogszabályra utalással határoz meg, ezt tartalmilag kell értelmezni; nem a felhívott jogszabály címének és számának, hanem szabályozási tárgyának van jelentősége. Ezért a halászati őr közfeladatot ellátó személy jellege alappal nem kérdőjelezhető meg arra hivatkozással, hogy a halászati őr tevékenységét 2013. szeptember 1-jéig a halászátról és a horgászátról szóló 1997. évi XLI. törvény, ezt követően – azonos tartalommal – már a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény határozta meg. A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény a halászati őrről nézve nem állapítja meg a közfeladatot ellátó jellegét, azonban ténylegesen olyan jogosítványokkal rendelkezik, amelyek a közfeladati jellegesen túlmenő, már a hivatalos személyi minőségét alapozhatják meg [56. § (7) bekezdés: az egyes erdészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szerint alkalmazott halászati őr az ott meghatározott intézkedések és

kényszerítő eszközök – épület, létesítmény és egyéb vagyontárgy őrzése, jogellenes cselekmény folytatásának megakadályozása, testi kényszer és vegyi eszköz alkalmazása, a tetten ért személy visszatartása, dolog ideiglenes elvétele, igazoltatás, ruházat, csomag és jármű átvizsgálása, valamint jármű feltartóztatása, a tetten ért személy előállítás – alkalmazásán túl további jogosultságokkal is rendelkezik, amelyek már közhatalmi jellegű intézkedéseknek minősülnek].

5. A fenti – 4. pont szerinti – áttekintésből látható, hogy vannak olyan, a büntetőjog szempontjából feltétlenül közfeladatot ellátó személyek, akiket kizárólag a büntető törvény minősít ilyennek, háttérjogszabály erről nem rendelkezik; a közfeladati minőség kizárólag az adott személy státuszán és a végzett tevékenységen alapul. Ilyen a Magyar Honvédség szolgálati feladatot teljesítő katonája, a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy, az egyházi személy és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja, a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő, a jogi képviselő, a szakértő és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó, az állami mentőszolgálat, valamint a mentésre feljogosított más szervezet tagja a mentéssel és betegszállítással összefüggésben, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja a tűzoltási és műszaki mentési feladatainak ellátása során, a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtói feladatot ellátó személy e tevékenysége során és az egyetemes postai szolgáltatónál ügyfélkapcsolati feladatot ellátó személy e tevékenysége során.

A közfeladatot ellátó személyek további csoportját képezik azok, akik esetében a büntetőjogi minősítés a vonatkozó háttérjogszabály rendelkezésén alapszik, és a háttérjogszabály tételesen, vagy legalábbis jól behatárolhatóan meghatározza azt a személyi kört és azt a tevékenységet, melynek végzése során az adott személy közfeladatot lát el. Idetartozik az egészségügyi dolgozó és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben (megjegyzendő, hogy bár az egészségügyi törvény a betegjogi képviselőt a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősíti, a Btk. szerint a betegjogi képviselő nem közfeladatot ellátó személy), a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott esetben a pedagógus, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára és tudományos kutatója, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenységének gyakorlása során, az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet tagja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében, a hivatásos vadász a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében.

E személyi kör kapcsán azonban a háttérjogszabály kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a közfeladati jelleg kizárólag a büntetőjogi védelem szempontjából érvényesül, kivéve a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/L. § (2) bekezdése szerint a házi segítségnyújtást végző szociális gondozót, ideértve a vezető gondozót, a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végző munkatársat, a támogató szolgálatot, a pszichiátriai betegek közösségi ellátását, a szenvedélybetegek ellátását végző szociális gondozót, a hajléktalan személyek ellátását végző szociális segítőt és utcai szociális munkást, az előgondozással megbízott személyt, az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápolót, intézményvezető ápolót, gondozót, szociális, mentálhigiénés munkatársat, a falu- és a tanyagondnokot és a támogatott lakhatásban foglalkoztatott esetfelelős munkatársat.

Ezen esetben a törvény „irányultság” nélkül minősíti az adott személyi körhöz tartozókat közfeladatot ellátó személynek.

Végül a polgárőr és a halászati őr esetében a háttérjogszabály kifejezett rendelkezése hiányában is egyértelmű a közfeladati jelleg, minthogy az általuk alkalmazható intézkedések már a közhatalmi jelleg felé mutatnak.

6. A Btk. 302. §-a és 306. §-a beiktatásának jogpolitikai indokairól az Országgyűléshez benyújtott törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) indokolása az alábbiakat tartalmazza:

„A Javaslat új bűncselekményként tartalmazza a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában tényállását. A szabályozás indoka az, hogy a közfeladatot ellátó – így pl. a polgárőrként eljáró – személyek a részükre biztosított büntetőjogi védelemmel ne élhessenek vissza, és az „átlag állampolgárok cselekményénél” súlyosabb büntetéssel fenyegetse a jogalkotó, ha eljárásuk során mást bántalmaznak. A bűncselekmény büntetési tétele megegyezik a bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekményénél megfogalmazott büntetési tételekkel, a bántalmazás hivatalos eljárásban tényállásánál írtak itt is irányadóak.”

„Új tényállásként tartalmazza a Javaslat a közfeladati helyzettel visszaélést, amelynek célja, hogy a közfeladatot ellátó személyek a feladatuk ellátása érdekében rájuk ruházott jogosítványukat minden esetben rendeltetészerűen gyakorolják és a rendeltetésellenes magatartások büntetőjogi értékelést is nyerjenek.

Ahogy a jogalkotó gondoskodott a közfeladatot ellátó személyek eljárásának fokozott védelméről azzal, hogy az ellenük elkövetett erőszakot büntetni rendeli, ugyanúgy – ezzel párhuzamosan – indokolt büntetőjogi szankciót teremteni arra is, hogy tevékenységüket visszaélések nélkül gyakorolják, közfeladatuk ellátása jogtalan hátrány okozására vagy jogtalan előny szerzésére ne vezessen.

A bűncselekmény – amelynek elkövetője csak közfeladatot ellátó személy lehet – szankciója megegyezik a hivatali visszaélés bűncselekményének büntetési tételével, a bűncselekmény megítélése kapcsán a hivatali visszaélés büntetével összefüggésben írtak az irányadóak.”

V.

1. A Kúria Büntető Jogegységi Tanácsának – a legfőbb ügyész indítványában kifejtettekkel egyező – álláspontja szerint azokban az esetekben, amikor a közfeladatot ellátó személy minősége kizárólag a Btk. rendelkezésén alapul, maradéktalanul érvényesül azon jogalkotói elképzelés, mely szerint az e személyi kör esetében ne csak a fokozott büntetőjogi védelem, hanem a Btk. 302. §-a és 306. §-a szerinti fokozott büntetőjogi felelősség is érvényesüljön. E személyi kör esetében kizárólag a személy státusza és az adott tevékenysége az alapja a büntetőjogi szempontból kiemelt minősítésnek, a büntetőjogi szabályozás önálló, nem függ az adott személyekre vonatkozó háttérjogszabályok értékelésétől, ezért a fokozott büntetőjogi védelem megadása mellett a fokozott büntetőjogi felelősség bevezetése kizárólag a büntető jogalkotás önálló döntése, hatásköre.

Ilyen a Magyar Honvédség szolgálati feladatot teljesítő katonája, a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy, az egyházi személy és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatászerűen végző tagja, a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő, a jogi képviselő, a szakértő és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó, az állami mentőszolgálat, valamint a mentésre feljogosított más szervezet tagja a mentéssel és betegszállítással összefüggésben, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja a tűzoltási és műszaki mentési feladatainak ellátása során, a közösségi közlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtói feladatot ellátó személy e tevékenysége során és az egyetemes postai szolgáltatónál ügyfélkapcsolati feladatot ellátó személy e tevékenysége során.

Ez irányadó abban az esetben is, amikor a közfeladatot ellátó személy büntetőjogi meghatározása utal ugyan a vonatkozó háttérjogszabályra, a háttérjogszabály azonban a közfeladati jelleget nem mondja ki, de egyértelművé teszi, hogy az adott személyi kör olyan, a közfeladati jellegén túlmutató, már a közhatalmi jogosítványok felé mutató intézkedési joggal rendelkezik, amely alapján a háttérjogszabályban foglalt jogok rendeltetésellenes gyakorlása – a bántalmazás vagy a közfeladati helyzettel való egyébkénti visszaélés – bekövetkezhet. Ez a helyzet a polgárőr, a halásziati őr, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/L. § (2) bekezdése szerinti, a házi segítségnyújtást végző szociális gondozó esetében, ideértve a vezető gondozót, a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végző munkatársat, a támogató szolgálatot, a pszichiátriai betegek közösségi ellátását, a szenvedélybetegek ellátását végző szociális gondozót, a hajléktalan személyek ellátását végző szociális segítőt és utcai szociális munkást, az előgondozással megbízott személyt, az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápolót, intézményvezető ápolót, gondozót, szociális, mentálhigiénés munkatársat, a falu- és a tanyagondnokot és a támogatott lakhatásban foglalkoztatott esetfelelős munkatársat.

2. Más büntetőjogi megítélés azon személyek esetén, akikre nézve a rájuk vonatkozó háttérjogszabály a közfeladati jelleget kizárólag a büntetőjogi védelemre korlátozza, a Btk. és a háttérjogszabály együttesen állapítja meg a büntetőjogi szabályozás terjedelmét, illetve irányát. Ilyenkor a Btk. a vonatkozó háttérjogszabályokra utalva határozza meg az adott személyi körhöz tartozókat közfeladatot ellátó személyekként, a háttérjogszabály azonban kizárólag a büntetőjogi védelem szempontjából minősíti e személyeket közfeladatot ellátókként.

Ezért a jogrendszer egységességének elve alapján a Btk. rendelkezése nem értelmezhető a háttérjogszabály szándékával szemben akként, hogy a közfeladati jelleg nemcsak a védelem, hanem a fokozott felelősség szempontjából is mérvadó. Ez ugyanis a büntetőjogi felelősség olyan kiterjesztő értelmezéséhez vezetne, amelyre a jogalkotó akarata nem terjedt ki, ekként a nullum crimen sine lege büntetőjogi alapelvébe ütközne.

Ez vonatkozik a Btk. 459. § (1) bekezdés 12. pont f), i), j), k) és l) alpontjában meghatározott személyi körre, tehát az egészségügyi dolgozóra és az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személyre az egészségügyről szóló törvényben meghatározott esetekben, a pedagógusra, a nevelő és oktató

munkát közvetlenül segítő alkalmazottra, a felsőoktatási intézmény oktatójára, tanárára és tudományos kutatójára, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott személyekre, az erdészeti szakszemélyzet és a jogosult erdészeti szakszemélyzet tagjára és a hivatásos vadászra.

VI.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria Büntető Jogegységi Tanácsa az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a Bszi. 32. § (1) bekezdés a) pontjának második fordulata szerinti okból a jogegységi indítványnak helyt adott, és a Bszi. 40. § (2) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint határozott.

A jogegységi tanács a határozatát a Bszi. 42. § (1) bekezdésére figyelemmel a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest, 2018. március 26.

Dr. Székely Ákos s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Soós László s. k.,
előadó bíró

Dr. Domonyai Alexa s. k.,
bíró

Dr. Katona Sándor s. k.,
bíró

Dr. Mészár Róza s. k.,
bíró

a jogegységi tanács tagjai

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 187/2018. (V. 17.) KE határozata a Honvéd Vezérkar főnöke beosztásból történő felmentésről

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, továbbá a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 20. § (1) bekezdés b) pontja alapján – a honvédelmi miniszter előterjesztésére – *dr. Benkő Tibor* vezérezredest, a Honvéd Vezérkar főnökét e beosztásából 2018. május 15-ei hatállyal felmentem.

Budapest, 2018. május 14.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: KEH/02219-2/2018.

A köztársasági elnök 188/2018. (V. 17.) KE határozata altábornagyi előléptetésről

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés e) pontja, valamint a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 4/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján – a honvédelmi miniszter előterjesztésére – *Korom Ferenc* vezérőrnagyot 2018. május 16-ai hatállyal altábornaggyá előléptetem.

Budapest, 2018. május 14.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. május 14.

Dr. Simicskó István s. k.,
honvédelmi miniszter

KEH ügyszám: KEH/02195-2/2018.

**A köztársasági elnök 189/2018. (V. 17.) KE határozata
a Honvéd Vezérkar főnöke beosztásba történő kinevezéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, továbbá a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 20. § (1) bekezdés b) pontja és a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 56. § (1) bekezdése alapján – a honvédelmi miniszter előterjesztésére – *Korom Ferenc* altábornagyot a 2018. május 16. napjától 2023. május 15. napjáig terjedő határozott időtartamra a Honvéd Vezérkar főnöke beosztásba kinevezem.

Budapest, 2018. május 15.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: KEH/02195-3/2018.

**A köztársasági elnök 190/2018. (V. 17.) KE határozata
altábornagyi előléptetéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés e) pontja, valamint a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 4/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján – a honvédelmi miniszter előterjesztésére – *Szabó István* vezérőrnagyot 2018. május 21-ei hatállyal altábornaggyá előléptetem.

Budapest, 2018. május 7.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. május 10.

Dr. Simicskó István s. k.,
honvédelmi miniszter

KEH ügyszám: KEH/02074-2/2018.

**A köztársasági elnök 191/2018. (V. 17.) KE határozata
dandártábornok szolgálati viszonya megszüntetésének megállapításáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés e) pontja, valamint a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény 32. § (1) bekezdése, 80. § (1) bekezdés a) pontja és 81. §-a alapján – a belügyminiszter javaslatára – megállapítom, hogy *Hagymási András* nemzetbiztonsági dandártábornok hivatásos szolgálati viszonya 2018. május 31-ei hatállyal, a szolgálat felső korhatárának elérésével megszűnik.

Budapest, 2018. április 25.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. április 27.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/01894-2/2018.

**A köztársasági elnök 192/2018. (V. 17.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *José Filomeno de Carvalho Dias Monteiro* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Zöld-foki Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, brüsszeli székhellyel.

Budapest, 2018. április 23.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. április 27.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/01870-2/2018.

**A köztársasági elnök 193/2018. (V. 17.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Anunciada Fernández de Córdova y Alonso Viguera* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek Spanyolország magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2018. április 23.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2018. április 27.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/01871-2/2018.

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.